

# REPUBLIKA

## BURZA O „BRZEŚĆ”

### w sejmowej komisji prawniczej

### Wrzawa i bicie w stół podczas dyskusji.

### Rząd da wkrótce odpowiedź na interpelację „Centrolewu”.

### Wszystkie wnioski opozycji zostały odrzucone przez komisję



MINISTER MICHAŁOWSKI.

Warszawa, 20 stycznia.

Uwaga światła politycznego skupiła się w dniu wczorajszym na posiedzeniu sejmowej komisji prawniczej, która miała rozpatrywać wniosek zgłoszony przez klub narodowy w sprawie uwiezienia b. posłów w Brześciu.

Na wstępie posiedzenia komisja przyjęła po krótkiej dyskusji zgłoszony przez rząd projekt ustawy USUWAJĄCY WSZELKIEGO RODZAJU OGRANICZENIA WYZNANIOWE I NARODOWOŚCIOWE ISTNIEJĄCE JESZCZE WRAZ Z PRZEPISAMI PRAWNymi ODZIEDZICZONEMI PO RZĄDACH ROSJI.

Bezpośrednio po zatwierdzeniu tej sprawy komisja na posiedzenie której przybyło około 100 posłów w charakterze widzów przystąpiła do rozważania wniosków brzeskich. Należy przypomnieć, że sprawa brzeska poruszona została w sejmie w trzech oddzielnych odcinkach a mianowicie wniosku klubu narodowego we wniosku klubu ukraińskiego i w interpelacji stronnictw lewicy i centrum.

Dziś na posiedzeniu znalazł się wniosek KLUBU NARODOWEGO, przedstawiający w czterech oddzielnych fragmentach przebieg aresztowania b. posłów oraz traktowania ich w twierdzy brzeskiej. W konkluzji wniosku klub narodowy domagał się od rządu pociągnięcia do surowej odpowiedzialności wszystkich winnych zarówno bezprawnego aresztowania jak i niedopuszczalnego traktowania aresztowanych w więzieniu.

### Referat posła Paschalskiego

Referent sprawy POSEŁ PASCHALSKI (BB) przedstawił krótki referat, w którym ujął całe zagadnienie wyłącznie pod kątem widzenia prawnego. Każdy punkt wniosku rozpatrywał poseł Paschalski oddzielnie.

Odnosnie punktu pierwszego, dotyczącego sposobu aresztowania, stwierdza referent na podstawie szeregu artykułów kodeksu postępowania karnego, że policja miała prawo BEZ NAKAZU WŁADZ SĄDOWYCH aresztować wspomnianych posłów, gdyż zachodzi-

ły warunki przewidziane w cytowanych przez referenta paragrafach. W ciągu 48 godzin doreczono aresztowanym nakazy sądowe i tem samem sprawa została wyczerpana tem więcej, iż SKARGA ZŁOŻONA ZE STRONY POSŁÓW ZOSTAŁA PRZEZ SĄD OKRĘGOWY ODRZUCONA.

Co do punktu drugiego dotyczącego bezprawnego osadzenia posłów w więzieniu wojskowym, a nie cywilnym, poseł Paschalski powołał się na orzeczenie wydziałów 8 i 3 sądu okręgowego w Warszawie, KTÓRY OSADZENIE TO UZNAŁ ZA ŚLUSZNE.

### Brano nie zostało naruszone

Co do zarzutów o bezwzględnej izolacji więźniów, zawartych w punkcie trzecim wniosku — referent na podstawie odpowiednich artykułów procedury i regulaminu więziennego uważa, że PRAWO NIE ZOSTAŁO NARUSZONE I BYŁOBY NARUSZONE DOPIERO, GDYBY KOMISJA SEJMOWA ZECHCIAŁA SIĘ ZAJMOWAĆ SPRAWĄ NALEŻĄCĄ WYŁĄCZNIE DO KOMPETENCJI SĄDU.

Odnosnie tego punktu wskazuje poseł Paschalski, że więźniowie brzescy byli przeważnie oskarżeni z art. 100 i 101 kod. kar. t. j. z artykułów, przewidujących kary do 15 lat c. więzienia, A NAWET KARY ŚMIERCI, a w świetle takiego oskarżenia szczegółowa izolacja, zastosowana do posłów, stała się zrozumiałą i nabiera właściwego znaczenia.

Wreszcie co do punktu ostatniego, dotyczącego traktowania posłów w Brześciu, uważa poseł Paschalski, że przede wszystkim zarzuty te nie są skonkretyzowane i natomiast KOMISJA SEJMOWA NIE MOŻE ZAJMOWAĆ SIĘ TA SPRAWA, gdyż każdemu obywatelowi przysługuje prawo odniesienia się do sądu i dochodzenie swych praw oraz pomniejszenia doznanej krzywdy.

W tych warunkach referent Paschalski wniósł o odrzucenie wniosku klubu narodowego jako bezzasadnego, oraz niedopuszczalnego ze względu na koltzję z artykułami konstytucji, przewidującymi uprawnienie władz sądowych.

### Bierny utarczka słowna

Natychmiast po wygłoszeniu referatu wywiązała się krótka utarczka słowna. Poseł TRAMPCZYŃSKI (KLUB NARODOWY) oraz ŻULAWSKI (PPS) zwrócili się do przewodniczącego komisji prawniczej posła Cara (BB) z żądaniem, oddania przewodnictwa w inne ręce, gdyż on jako zainteresowany w sprawie, która jest na porządku dziennym przewodniczyć nie powinien. Poseł Car stwierdził, że, jako minister w okresie sprawy brzeskiej odpowiedzialny może być wyłącznie przed trybunałem stanu, a sprawa obecnie na komisji poruszana NIE DOTYCZY GO I DIATEGO PRZEWODNICTWA NIE ZŁOŻY, po-

czem uznając dyskusję w tej sprawie za wyczerpaną oddał głos posłowi STANISŁAWOWI STRONSKIEMU (Klub narodowy), który zamierzał przeprowadzić polemikę z referatem.

### Co robili więźniowie w Brześciu?

Przemówienie posła Stronńskiego, jak również przemówienia następne wygłoszone przez posła Czernickiego (Klub chłopski), posła Tempkiego (Ch. D.) i Żulawskiego, w treści swej wykazywały bliźniacze niemal podobieństwo. Wszyscy mówcy opozycyjni sprzeciwiali się odrzuceniu wniosku klubu narodowego, pominięciu kwestii prawnej we wniosku poruszone, natomiast przeszli oni wszyscy do sprawy traktowania więźniów, uwiezionych w Brześciu. Poseł Stronński na czoło swych zarzutów wysunął SPRAWĘ GŁODZENIA WIEŹNIÓW I DRWIENIE Z NICH. Między innymi cytuje poseł Stronński powiedzenie zwrócone do jednego z aresztowanych przez komendanta więzienia, któremu aresztowany skarżył się, że jest słaby: — Jeżeli jesteś taki chuderlak, to nie zajmuj się polityką!

Następnie opowiada poseł Stronński, że postowie byli zmuszani do sprzątania korytarzy i czyszczenia ustępów malenkimi zwiłkami gałganów.

Dalej, że podawani byli kilkakrotnie rewizji osobistej, podczas której trzeba się było rozbiierać.

Następnie opowiada poseł Stronński o skazywaniu osadzonych w Brześciu na ciemnicę, w której dr. Kiernik zemstał a Kortanty przebywał przez 5 dni.

Szczegółowo powtarza poseł Stronński przebieg pobicia dr. Liebermana i Popiela, znany już z interpelacji sejmowej a następnie opisuje, że poseł Dębski rozebrany do naga i obłożony mokrą płachtą, bity był w obecności jednego z oficerów pałką, aż do omdlenia. Kiedy nazajutrz poseł Dębski zwrócił się do lekarza wojskowego w Brześciu, ten oświadczył: że na takie pobicie lekarstwa niema, gdyż „jodyna byłaby za ostrą, a więc wystarczy zimna woda”.

Obszernie opisuje poseł Stronński zrujnowane zdrowie więźniów brzeskich a następnie oświadcza, że nie czyniono żadnej różnicy pomiędzy traktowaniem więźniów polskich i ukraińskich w Brześciu.

### Posel endecki bite w stół

W czasie przemówienia posła Stronńskiego, kiedy analizował on oskarżenie, które zredagował sędzia Demant przeciw byłemu posłowi i wojewodzie Dębskiemu, oskarżając go o udział w przygotowaniu kongresu Centrolewu, WYBUCHŁA NA SALI WRZAWA. Jeden z posłów endeckich uderza pięścią w stół.

Cała wielka następna seria zarzutów wytoczona przez wszystkich mówców opozycyjnych obejmuje zagadnienia aresztowania b. posłów i umieszczenia ich w więzieniu wojskowym, zamiast w więzieniu cywilnym. Mówcy dowodzą, że cywilne władze sądowe a przede wszystkim sędzia Demant i prok. Michałowski nie posiadali w Brześciu żadnej władzy, gdyż więzienie podlegało jedynie pułk. Kostkowi - Biernackiemu, który asystował przy wszystkich przesłuchaniach i PRZERYWAŁ NAWET TE PRZESŁUCHANIA, KAŻĄC ARESZTOWANYCH ODPROWADZIĆ W CHWILI, GDY UZNAWAŁ TO ZA ŚLUSZNE.

Mówcy opozycji wyciągali z przemówień swych wnioski niemal jednoznacznie, domagając się przyjęcia wniosku klubu narodowego i zwracając się do rządu z gwałtownym apelem o pociągnięcie do najsurowszej odpowiedzialności wszystkich tych, którzy wzięli udział w niestetycznych praktykach stosowanych w Brześciu.

Minister sprawiedliwości MICHAŁOWSKI zabrał głos dopiero po przemówieniach pierwszej serii mówców opozycyjnych i złożył krótkie oświadczenie o przesłankach identycznych z referatem posła Paschalskiego

### Wrzawa podczas mowy ministra Michałowskiego

Min. Michałowski twierdził przede wszystkim, że pod względem prawnym aresztowania BYŁY PRZEPROWADZONE NALEŻYCIIE, że co do osadzenia aresztowanych w więzieniu brzeskim TO SĄD OKRĘGOWY W WARSZAWIE UZNAŁ TO ZA ŚLUSZNE, że co do izolowania absolutnego więźniów, to sprawa ta należy wyłączać do władzy sędziego śledczego i przez komisję sejmowa sprawa ta nie może być poruszana, że wreszcie co do katowania posłów w Brześciu twierdzić może jedynie, ŻE W BRZEŚCIU NIKT Z POSŁÓW NIE SKARŻYŁ SIĘ NA ZŁE OBCHODZENIE SIĘ Z NIMI, A WSZELKIE SKARGI WYPŁYNEŁY DOPIERO PO WYJŚCIU POSŁÓW NA WOLNOŚĆ.

W chwili, gdy min. Michałowski oświadczył, że w Brześciu nikt się nie skarżył na bicie i złe traktowanie, odezwał się z miejsca jeden z b. więźniów brzeskich, POSEŁ DUBOIS:

— JA SIĘ SKARŻYŁEM!  
MIN. MICHAŁOWSKI — „PAN KLAMIE!”

Na sali powstała olbrzymia wrzawa, podczas której klerowano pod adresem min. Michałowskiego okrzyki:

— Co za ton? Tu nie jest Brześć! Tak nie mówi minister!

POSEŁ ŻULAWSKI woła z miejsca: — Kłamie ten, w czym interesie to leży!..

Wrzawa w końcu cichnie i min. Michałowski dokończył swego przemówienia



# BURZA O „BRZEŚC”.

(Dokończenie).

nia, prosząc komisję w konkluzji zgodzić się z stanowiskiem referenta o odrzuceniu wniosku klubu narodowego, JAKO NIEUZASADNIENEGO PRAWNIE I NADAJĄCEGO SIĘ JEDYNIEM DO ROZPATRYWANIA PRZEZ WŁADZĘ SAŁOWĄ, A NIE PRZEZ SEJM.

WARSZAWA, 20 stycznia.

Świadcząc ministrowi Michałow skiego, postawił poseł Podoski (BB) wniosek o zamknięcie dyskusji. W głosowaniu wniosek ten upadł, gdyż za nim i przeciwko niemu padło po 11 głosów, co zgodnie z regulaminem oznaczało nieprzyjęcie wniosku.

Klub BB ma wprowadzić w komisji prawniczej większość, lecz w chwili głosowania nad wnioskiem kilku posłów z BB było na sali nieobecnych.

Wobec tego dyskusja potoczyła się dalej.

Przemawiała następnie kolejka mówców opozycyjnych a mianowicie dr. Zahalkiewicz (Ukrainiec), Babki, (Klub chłopski), Róg (Klub chłopski), Trampczyński (Klub narodowy), omawiając ponownie zarówno sam fakt aresztowania posłów w nocy bez nakazu sądowego, bez wskazania im miejsca gdzie zostaną uwiezieni, oraz następnie powtarzając i dorzucając liczne szczegóły do znanych już faktów, świadczących o złym traktowaniu więźniów w Brześciu.

## Nowe zarzuty pos. Trampczyńskiego.

Co się tyczy nowych szczegółów dorzuconych przez mówców opozycyjnych, to wrażenie wywołało na komisji przemówienie w którym mówca ople-

rając się na materiale faktycznym i cytując nazwiska

DOWODZIŁ, ŻE PO DRODZE DO BRZEŚCIA KILKU POSŁOM GROZONO WYKONANIEM NA NICH KARY ŚMIERCI, JAKOBY JUŻ ZAWYKOWANEJ.

Z pośród posłów BB podniosły się głosy protestu z żądaniem przedstawienia na to dowodów.

Dowodów tych mówcy opozycyjni przedstawić nie mogli.

Charakterystyczne było wystąpienie posła Trampczyńskiego, który zmniejszał winę ciążącą jakoby na ministrze Carze a

PRZERZUCAŁ CAŁY CIĘŻAR TEJ WINY NA PROKURATORA SPRAWY BRZEŃSKIEJ

i obecnego ministra Michałowskiego.

Posel Trampczyński mówi

O JAKIEJS NARADZIE W BELWEDERZE,

która poprzedzić miała aresztowanie posłów i twierdzi, że podczas narady tej min. Car „załamywał ręce” i czynił wszystko, aby nie dopuścić „do tego wielkiego skandalu, jakim jest „Brześć”.

Prok. Michałowski jednak nie uczynił nic, z tego, czego wymagały od niego przepisy prawa oraz najprościej rozumiany głos sumienia.

Ku końcowi dyskusji, już w późnych godzinach wieczorowych zabrał głos przedstawiciel klubu BB dr. Seidler, za znacząc, że zgodnie z treścią wniosku referent poseł Paschalski zajął się wyłącznie stroną prawną całej sprawy, tymczasem w toku dyskusji strona prawna całkowicie została pominięta, i PORUSZONO JEDYNIEM STRONĘ MORALNĄ.

## O czem winni wiedzieć rewolucjonści.

Dr. Seidler stwierdza, że najmniej wypadła stróż się w takie szaty obrońców moralności przedstawicielom klubu narodowego, którzy NA SWEM SUMIENIU MAJĄ MORD NA OSOBIE PREZ. NARUTOWICZA i gloryfikowanie jego mordcy noszeniem kwiatów na jego grób nawet do dnia dzisiejszego.

Takiemu stronnictwu jak PPS najmniej do twarzy przy wspólnym występowaniu z klubem narodowym. JEDNAKŻE PPS JAKO PARTJA REWOLUCYJNA MUSI SOBIE UŚWIADOMIĆ, ŻE JEŻELI KTOŚ PRZYGOTOWUJE ZAMACH STANU I TEN ZAMACH SIĘ NIE UDAJE, TO WÓWCZAS PRZYGOTOWUJĄCY UWAŻA NY BYĆ MUSI ZA ZBRODNIARZA. Kongres krakowski „Centrolew” przy gotowywał zamach stanu, groził nawet wywołaniem przesilenia na stanowisku Prezydenta Rzplitej, a jeżeli rewolucja nie zna sentymentów i często przeprowadza swe zasady przez skrócenie przeciwników o głowę, to i z drugiej strony

TRUDNO REWOLUCYJNISTOM WYMAGAĆ SENTYMENTU.

Strona prawna zagadnienia, oświetlona została najzupełniej dokładnie przez posła Paschalskiego jak i min. Michałowskiego, a co do strony merytorycznej t. zn. co do sposobu obchodzenia się z więźniami, to

DR. SEIDLER PO POROZUMIENIU SIĘ Z PRZEDSTAWICIELEM RZĄDU OŚWIADCZA, ŻE PPS W NAJBLIŻ-

SZYCH DNIACH OTRZYMA ODPOWIEDZ RZĄDU NA SWA INTERPELACJE ZGŁOSZONA W SEJMIE W KTÓREJ SZCZEGÓŁOWO OPISANO CO DZIAŁO SIĘ ZA MURAMI BRZEŚCIA.

Oświadczenie dr. Seidlera wywołało na komisji zrozumiałą sensację, tembardziej, że nie przypuszczano, aby odpowiedź rządu na interpelację PPS nastąpiła już w tak krótkim czasie.

Okolo godz. 10-ej wieczorem dyskusja zakończono. Przewodniczący Car nie poddał pod głosowanie wnioskowi zgłoszonego przez posła Stypulkowskiego (Klub narodowy); domagającego się odebrania referatu posłowi Paschalskiemu i powierzenie referatu w inne ręce.

W głosowaniu zasadniczą większość głosów członków klubu BB PRZYIĘTO WNIOSEK POSŁA PASCHALSKIEGO I TEM SAMEM ODRZUCONO WNIOSEK KLUBU NARODOWEGO. DOMAGAJĄCEGO SIĘ NATYCHMIASTOWEGO UKARANIA WSZYSTKICH WSPÓLWINNYCH W T. ZW. SPRAWIE BRZEŃSKIEJ.

Stosunek głosów był 17 do 13. Przewodniczący Car w głosowaniu udziału nie brał. Komisja prawnicza liczy łącznie z przewodniczącym 31 posłów.

W głosowaniu brali więc udział wszyscy posłowie prócz przewodniczącego. Po krótkim referacie posła Paschalskiego ta sama większość głosów ODRZUCONO IDENTYCZNY WNIOSEK KLUBU UKRAIŃSKIEGO W SPRAWIE BRZEŃSKIEJ.

Wbrew wszelkim przypuszczeniom posiedzenie komisji prawniczej zakończyło się w zupełnym spokoju. Obrady komisji trwały 11 godzin.

# POLSKA W OBRONIE POKOJU

## Minister Zaleski oświadczył w Genewie, iż rząd polski gotów jest podpisać klauzulę o obowiązkowym rozjemstwie.

Genewa, 20 stycznia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Na dzisiejszym posiedzeniu Rady Ligi narodów, które rozpoczęło się o g. 11 rano znalazła się na porządku jedyna sprawa, a mianowicie sprawa zwołania światowej konferencji rozbrojenia.

Hiszpański minister w Paryżu przedstawił sprawozdanie w tej sprawie, w którym zobrazował całokształt trwających od roku 1925 prac dokonanych przez przygotowawczą komisję rozbrojenia.

Prace te zostały obecnie ukończone opracowaniem przedwstępного projektu konwencji rozbrojenia, tak że obecnie zwołanie światowej konferencji rozbrojenia stało się już możliwe.

Genewa, 20 stycznia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Na posiedzeniu Rady Ligi narodów, na którym omawiano wewnętrzne sprawy konferencji rozbrojenia, kierujący mężowie stanu wygłosili doniosłe deklaracje.

Niemiecki minister spraw zagranicznych Curtius wskazał na niezadowo-

lenie, panujące w Niemczech z powodu projektu konwencji, który nie przynosi rozbrojenia, lecz stabilizuje dotychczasowe zbrojenia.

Niemcy domagają się parytetu bezpieczeństwa, wówczas bowiem wszyscy członkowie Rady Ligi narodów posiadaliby te same prawa. Nikt chętniej nie pragnie pracy nad rozbrojeniem, jak naród niemiecki.

Przed ministrem Curtiusem przemawiał Henderson, który zwrócił się do wszystkich rządów z gorącym apelem, aby poczynili jaknajwiększe wysiłki zapewnienia planowanej konferencji pełnego sukcesu.

Zaniepokojenie, które w ostatnich miesiącach ujawniło się w Europie nie może być w żadnym wypadku powodem do odroczenia konferencji. Przeciwnie, może to być tylko motywem do jej szybkiego zwołania.

Wyobrzywienie zbrojeń jest jedną z głównych przyczyn, które łącznie z przesileniem gospodarczym powiększają zniechęcenie, panujące w szerokich masach.

Delegat włoski Grandi podkreślił, że narody cierpiące z powodu miliardowych długów nie mogłyby zrozumieć dalszego odraczania konferencji.

Konferencja ta jednak wymaga dużych troskliwych przygotowań dyplomatycznych. Między innymi także i dla tego, ponieważ niektóre rezultaty pracy przygotowawczej komisji rozbrojenia nie przyniosły ogólnego zadowolenia.

Briand wyraża pełne zaufanie co do wyników zamierzeń konferencji.

Wielkie dzieło może być dokonane tylko wtedy, jeżeli przystępuje się do niego z zaufaniem i optymizmem.

Obecnie chodzi o przebycie pierwszego etapu na drodze do ograniczenia zbrojeń.

Zastrzeżenia podniesione z pewnej strony, zdaniem Brianda, nie będą w stanie przeszkodzić temu, aby konferencja doprowadziła do rezultatów.

W dalszej dyskusji zakomunikował polski minister spraw zagranicznych Zaleski, że rząd polski podpisał klauzulę fakultatywną o obowiązkowym rozbro-

jeniu, dając tem nowy dowód bezwzględnej umiłowania pokoju przez Polskę. Zdanem ministra Zaleskiego projekt konwencji stanowi solidną podstawę do prac konferencji rozbrojenia. Przedstawiciele Japonii i Irlandii wyrazili również nadzieję, że konferencja przyniesie rezultaty. Po zamknięciu dyskusji sprawozdanie zostało przyjęte. Dalsze rokowania prowadzone będą w środe.

**HURTOWA SPRZEDAŻ**

**MASŁA** ob 5 cju klg.

**JAJ** ob 1 kopy

**SEROW** ob 1 sztuk

**MIODU** ob 5 klg.

Związek Spółdzielni

Mleczarskich i Jajczarskich

Al. Kotwuski 29 i ul. Piórkowska 13.

## Dymisja ministra Curtiusa nastąpi po zakończeniu obrad w Genewie

GENEWA, 20 stycznia.

(Telegram własny).

Wiadomość o zamierzonej dymisji min. Curtiusa, jaka nadeszła z Berlina zrobiła piorunujące wrażenie w kołach Ligi narodów.

Dziennikarze usiłowali uzyskać potwierdzenie powyższej informacji od min. Curtiusa, który jednak odmówił wszelkich wyjaśnień.

Curtius już od pewnego czasu nie mógł znaleźć aprobaty w łonie rządu dla swych posunęć.

Większość ministrów rządu Brüninga domagała się od Curtiusa, aby w Genewie zagroził wystąpieniem z Ligi narodów, jeśli nie będą uwzględnione żądania niemieckie.

Curtius nie chciał się zgodzić na takie postawienie sprawy w Genewie, rozumiał bowiem, iż ewentualna groźba odnosiłaby wręcz przeciwny skutek. Z dymisją Curtiusa należy się liczyć dopiero po zakończeniu obrad Ligi narodów.

## Przywrócenie sądów w Hiszpanji,

które zostały zniesione za czasów dyktatury

Madryt, 20 stycznia.

Król podpisał dekret przywracający sądy zniesione przez rząd dyktatury. Obiegają tu pogłoski, że termin wyborów przesunięty zostanie o tydzień, ponieważ dzień 11 lutego zbiega się z jedną rocznicą ruchu republikańskiego, a uważają, iż niewskazane byłoby zniesienie przed 11 lutego stanu obłączenia oraz przywrócenia gwarancji konstytucyjnych.

## "Bank paneuropejski"

Projekt francuskiego, ministra Louchera

Paryż, 20 stycznia.

(Telegram własny)

Francuski minister handlu i przemysłu Loucher przybył wczoraj do Genewy.

Loucher ma przedstawić Lidze narodów projekt utworzenia banku paneuropejskiego, który ma przyczynić się do ożywienia sytuacji gospodarczej państw rosyjskich.



# LUDZIE LEGENDY.

Trudno wysledzić dz. s. poczatkii organijacyi powstanczych w roku 1861. Pewnem jest, ze pogrzeb generalowej Sowińskiej byl pierwszą demonstracją patriotyczną; pewnem jest, ze za przykladem młodzieży uniwersytetukijowskiego potworzyły się koła tajne, działające często na swoją rękę. Do większych należy zal czyć „Sybiraków”, ludzi, którzy przeżyli już jedno powstanie, a zbierających się co sobota na Miodogórze u pp. Grabowskich, gdzie Gabriella z kołem entuzjastek przyczyniła się mocno do wzniesienia i rozpalenia zapala.

Noc styczniowa rozpoczęła 15-miesięczny okres walk polsko-rosyjskich. Już pierwsze działania zawiodły rachuby, plany nie mogły być wykonane: organizacja narodowa nie przygotowała dostatecznie społeczeństwa do powstania ani spiskowców do ozięnej walki. Siekiery, kosy, palki, dobrze jeszcze, gdy ktoś miał jakiś pałasz ojcowski, lub pojedynkę myśliwską... I rozpoczyna się dziwna wojna w społeczeństwie nowoczesnym: oddziały ścigane pó lasach, niepewne ani godziny, otoczone zewsząd zniemacka s lmem, regularnym i wyćwiczonem wojskiem.

Po wybuchu powstania styczniowego, stosunek tak rządu, jak prasy i całej opinii społeczeństwa francuskiego—był chłodny, jakkolwiek szumne słowa cesarza Napoleona III przyczyniły się w dużej mierze do wybuchu powstania. Francja postanowiła powstanie traktować, jako sprawę wewnętrzną państwa rosyjskiego. Podobnie Angia, choć miała słowo współczucia, jednak wyjaśniła głośno racje, dla których odbudowa Polski sprzeczna jest z interesem Anglii. Austria wprawdzie pozwalała na formowanie oddziałów pomocniczych, na przemycanie broni, ale tak długo, póki powstanie było silne: potem wołała się nie narażać Rosji i ogłosiła stan wojenny.

A „armia zrozpaczonych” porwała się nie przestawała walczyć o wolność ojczyzny i ludu... Znikąd pomocy, znikąd wsparcia! Potyczka następowała za potyczką, przy braku broni, przy niedoświadczeniu żołnierskiem i przewadze sił wrogich. To nie było nawet podobne do tamtego powstania, które było prawdziwą wojną: Paskiewicz szturmował Warszawa, a sława bohaterstwa obudziła echo na całym świecie. A tu ani nadziei zwycięstwa! Przecież przetrwały pieśni, które mówią same o nastrojach: „Pomnik — suche drewno szubienicy... Pożegnanie — długie, nocne rodaków rozmowy...”

Nazwiska bohaterów? To imiona legendy... Dyktatorzy? — Słowo oznaczające blask, chwałę, synonim pana życia i śmierci... Dyktatorem był też Traugott: sześć miesięcy więziennego żywota, a potem — szubienica...

Mierosławski... dwa tygodnie dyktatury, Langiewicz — siedem dni... Zanim objął dyktaturę, powodziło mu się w walce, odnosił piękne zwycięstwa, pod Górą, Suchedniowem, Jedliną, Szydłowcem... A potem trzeba było przejść na stronę austriacką, gdzie go uwięziono i zwolniono dopiero wówczas, gdy wszystko się skończyło.

Może nazwiska kobiet, które brały udział w walce — jako, że żołnierka nie jest rzeczą kobiecą — dodadzą glori legendzie? Henryka Pustowójtówna, adiutant Langiewicza, córka polki i rosjanina, postanowiła zmyć hańbę ze swego rodu: a hańba ta było małżeństwo jej matki z

oficerem innej wiary. Władze rosyjskie chciały ją koniecznie zruszyć, ale dzielna panna uciekła z monasteru w Rosji do Mołdawji, gdzie u państwa Młkowskich (T. T. Jeż) nauczyła się obchodzenia z bronią. Przybywa do Polski odznacza się dzielnie pod Małogoszczą, pod Grochowiskami, Chrobrzą. Walczy u boku Langiewicza, z którym też uchodzi do Galicji. Gdy się jej nie udał plan uwolnienia Langiewicza, wyjeżdża do Paryża po upadku zupełnym sprawy.

Wczoraj komisja budżetowa przystąpiła do budżetu ministerstwa przemysłu i handlu. Sprawozdawca pos. Minkowski (B.B.) zauważył, iż żyjemy od dłuższego czasu w zasięgu wielkiego przesilenia światowego. Katastrofalny spadek cen pól rolnych i ogólna stagnacja na wszystkich polach życia gospodarczego cechują naszą obecną sytuację. Referent wskazuje, jak w poszczególnych gałęziach przemysłu spadł wskaźnik produkcji.

Wspomniałszy dalej, o wzroście bezrobotnych i o potrzebie reformy podatków w dziedzinie handlu, referent przeszedł do spraw bilansu handlowego, stwierdzając, iż wszedł on w stadium czynne, gdyż w okresie r. ub. wzrost wywozu nad przywozem wyraża się sumą 162 mil. Jest to objaw bardzo korzystny, rzuci się jednak w oczy ogromne zmniejszenie importu o sumę 811 mil., t. j. o 28%.

Posel Rozmarin (K. Z.) stwierdza, że dotychczasowa polityka gospodarcza rządu doprowadziła do tego, że prawie wszystkie kapitały, jakie były do rozporządzenia państwa, włożono w przemysł polski. Z początku te pieniądze otrzymywał przemysł prywatny, potem zaś państwo zazdrościło mu tych laurów. Etatyzm jest najcięższą chorobą, która kępuje rozwój naszego gospodarstwa krajowego. Poruszając sprawę rozpiętości cen, mówca przestrzega rząd przed korzystaniem ze środków

Jeszcze nazwisko Józefy Kulczyckiej, starszego felczera przy 10 pułku piechoty, jeszcze nazwiska Potowiczowej, poległej pod Łodzią, Mikulewiczowej, Łuszczewskiej, Joanny Żubrowej — markietanki, wreszcie porucznika pierwszego pułku jazdy Augustowskiej — Barbary Czarnowskiej (która była wogóle jedyną kobietą, służącą w szeregach regularnej armji, a nie partyzantów), jeszcze wojenny kurjer — panna Krukowicka, córka generała z 1831 roku, a oto wy-

liczona część zaledwie tych, które poległy w walce o wolność ojczyzny, czy też poszły dalekim szlakiem: na Sybir... Śniegi Sybiru przykryły bezimienne wygnańców groby, w borach ślad zaginał po rozrzuczonych kurchanach...

A potem przyszedł okres reakcji, krytyki, realizmu. Aż wreszcie narodził się nowy romantyzm: budujący się po dzień dzisiejszy!

Al. Br.

## Min. Prystor o kryzysie gospodarczym Naiwnością jest twierdzenie opozycji, jakoby rząd obecny ponosił winę za wybuch kryzysu.

Warszawa, 20 stycznia.

Wzrost cen, równowagi cen. Zdaniem mówcy jedną z ważnych przyczyn obecnego przesilenia jest ruina handlu, a przez to niemożność rozprowadzenia produktów przemysłowych i rolnych do konsumentów. To też jeżeli ministerstwo podjęło jakąś akcję około uzdrowienia naszego handlu, trzeba ją przyspieszyć, by nie było za późno. Wreszcie mówca oświadcza, iż dobrze się stało, że rząd przedłożył sejmowi traktaty handlowe. Dobrze się też stało, że rząd rozpoczął starania o reformę traktatów już istniejących, żeby je poprawić na naszą korzyść. Na tem obrady przerwano do popołudnia.

Na popołudniowym posiedzeniu komisji budżetowej toczyła się dalsza dyskusja. Po przemówieniach szeregu posłów zabrał głos p. minister przemysłu i handlu Aleksander Prystor, który wygłosił dłuższe przemówienie. P. minister poruszył sprawę kryzysu gospodarczego stwierdzając, że w okresie nowego roku przesilenie nawet nieco się pogłębiło.

Od samego początku pogorszenia się koniunktur w Polsce czynniki opozycyjne starają się odpowiedzialność za przesilenie przerzucić na rząd, twierdząc, że to przesilenie polityczne Polski było przyczyną zepsucia się koniunktur gospodarczych.

**ZE LIKWIDACJĄ KRYZYSU ZALEŻNA JEST OD LIKWIDACJI OBECNEGO SYSTEMU RZĄDZENIA I PO-**

WROTU DO RZĘKOMEGO PARLAMENTARYZMU Z PRZED 1926 R. MÓWCA OBALA TE TWIERDZENIA, NAZYWAJAC JE NIESLYCHANA NAIWNOŚCIĄ W SYTUACJI GOSPODARCZEJ I ZBYTNIEM UPRASZCZANIEM SOBIE ZJAWISK, KTÓRE MAJĄ ROZMIAR ŚWIATOWY.

Przesilenie gospodarcze o skali państwowej musi z natury rzeczy zależeć od gospodarki światowej. Żaden organizm państwa, choćby się go umyśli nie nastawilo na izolację, nie może się od tego prawa usunąć.

Następnie p. minister omówił sytuację państwa w poszczególnych gałęziach przemysłu, poczem zobrazował stan rzemiosła a następnie sytuację handlu. Mówiąc o stosunkach handlowych polsko-niemieckich minister uważa za możliwe ratyfikowanie umowy polsko-niemieckiej z 17.III.1930, która nie wiąże żadnej strony w dziedzinie celnej, i pozostawia nam możliwość dalszej modyfikacji naszego systemu celnego. Ratyfikując tę umowę Polska niewątpliwie poniesie cofary na rzecz stabilizacji stosunków w Europie środkowej, ale po gruntownym przestudiowaniu sprawy, minister doszł do przekonania, że **OFIARY TE POWINNIŚMY PONIEŚĆ W IMIE INTERESU POKOJU ŚWIATOWEGO.**

W sprawie bilansu handlowego mówca podniósł, że bilans handlowy zagraniczny kształtuje się dodatnio i za rok ub. się do dodatnio wynosi 187 mil. zł. co świadczy o pewnej koo solidacji go spodrczej o natezeniu eksportu. Odnosnie spraw bezrobocia, to Polska stoi wśród innych państw na szóstym miejscu pod względem liczby absolutnej.

Po przemówieniu min. Prystora zabrało jeszcze głos kilku posłów, poczem obrady nad budżetem min. przemysłu i handlu zakończono.

## Politycy francuscy nie mogą się mieszać do wewnętrznych stosunków w Polsce

Warszawa, 20 stycznia.

Komisja spraw zagranicznych sejmu obradowała dziś nad ratyfikacją kilku mniejszej wagi umów międzynarodowych. Na wstępie posiedzenia przewodniczący komisji poseł Janusz Radziwiłł złożył oświadczenie, w którym stwierdza, że „Gazeta Warszawska” podaje w dniu dzisiejszym tekst listów dwóch wybitnych polityków francuskich, a mianowicie Paul Boncoura i Jean Lovquina w dniu 10 października ub. r. skierowanych do Marszałka Piłsudskiego.

Ks. Radziwiłł nie wątpi w szlachetne pobudki któremi obaj ci panowie się kierowali i nie wchodzi w merytoryczną ocenę zarzutów, które postawili oni rządowi polskiemu odnośnie wyborów w Polsce i uwięzionych w Brześciu więźniów, jako przewodniczący komisji spraw zagranicznych musi jednak stwierdzić, że mieszanie się obcych czynników i polityków do wewnętrznych spraw naszego państwa jest aktem niepraktykowanym w stosunkach międzynarodowych przeciwko któremu musi się zastrzec z całą stanowczością.

## Napad na kasjera kolejowego Bandyt zrabowali 5 tys. złotych

Lublin, 20 stycznia.

Nieznani sprawcy dokonali napadu na kasjera kolejowego Dobrowolskiego. W chwili, gdy ten z pieniędzmi powierzonymi jego pieczy szedł wzdłuż toru kolejowego w stronę kasy głównej, napastnicy strzelali do Dobrowolskiego, chybiając jednak. Dobrowolski 60-letni starzec, uciekając, potknął się i upadł z czego skorzystał napastnicy i zrabowali mu teczkę zawierającą 5231 zł.

## Orzeł złamał skrzydło samolotu

Niezwykła katastrofa lotnicza w Anglii

Warszawa, 20 grudnia.

Podczas ćwiczeń lotniczych angielskiej eskadry samolotów wojskowych koło Risalpur, jeden z samolotów uległ niezwykłej wypadkowi. Mianowicie na wysokości 800 stóp natknął się na szybującego w powietrzu orła, posiadającego skrzydła o rozpiętości około 8 stóp. Skrzydło samolotu zostało przez obrzniętego ptaka złamane. Samolot spadł. Dwaj piloci ponieśli śmierć.

## Dar ślubny p. Prezydenta dla króla Bułgarii

Warszawa, 20 stycznia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Posel Rzeczypospolitej w Sofji p. Tarnowski wręczył na audiencji Jego Królewskiej mości królów, Bułgarii Boryso-wi model z brązu pomnika króla Władysława Warneńczyka, dłuta prof. Wit-tiga. Dzieło to jest darem ślubnym p. Prezydenta Rzplitej dla bułgarskiej pary królewskiej. W podzięce za ten dar król bułgarski wysłał następującą depezę do p. Prezydenta:

— Wielką przyjemność sprawił mi podarunek jaki Wasza Ekscelencja zechciała nam przesłać za pośrednictwem swego ministra. Głęboko wzruszeni tym uprzejmym dowodem pamięci królowa i ja wyrażamy Waszej Ekscelencji naszą głęboką wdzięczność, przystem korzystam z tej sposobności aby Panu przesłać, Panie Prezydencie, zapewnienie moich najlepszych uczuć i gorących życzeń pomyślności dla szlachetnej Polski.

(—) Borys.



# Sport.

## Łódzka klasa B. zostanie powiększona.

Na ostatnim walnym zebraniu Ł.Z. O.P.N.-u postanowiono uzupełnić klasę B jeszcze pięcioma klubami, tak ażeby ogółem znajdowało się w klasie B — 20 klubów wraz z prowincją. W związku z tą uchwałą do klasy B zaliczonych ma być kilka C - klasowych klubów prowincjonalnych oraz najprawdopodobniej Huragan z Łodzi.

## Ciekawa uchwała walnego zebrania Ligi.

Walne zebranie Ligi upoważniło nowy Zarząd do przeprowadzenia nowej uchwały w sprawie prowadzenia meczów ligowych przez miejscowych sędziów. Postanowiono mianowicie ze względów oszczędnościowych, by mecze ligowe prowadzili sędziowie miejscowi, a nie specjalnie sprowadzani z innych miast Polski, jednakże tylko w tym wypadku o ile drużyna przyjeżdżna zgodzi się na miejscowego sędziego.

Obecnie więc będziemy mieli możliwość oglądania naszych sędziów ligowych, którzy w latach ubiegłych prowadzili spotkania ligowe jedynie w obcych miastach.

## Referendum klubów ligowych w sprawie PZPN-u.

Na walnym zebraniu Ligi uchwalono wniosek przeniesienia najwyższej magistratury piłkarskiej PZPN-u z Warszawy do Krakowa. Uchwała ta miała być dezyderatem dla delegatów Ligi na walne zebranie PZPN-u. Wniosek ten uzyskał większość, ponieważ 6 klubów wstrzymało się od głosowania, 4 głosowały za, a dwa przeciw. Ponieważ część delegatów żądała reasumacji tej uchwały, twierdząc, że nie zorientowała się o jej treści, przeto w rezultacie postanowiono ostatecznie rozpiścić w sprawie tej referendum wśród klubów ligowych.

## Mecze piłkarskie Łódź—Górny Śląsk.

W r. b. wznowione zostaną między-miastowe mecze piłkarskie między reprezentacjami Łodzi i G. Śląskiem. W sprawie tej odbyto już nieoficjalną konferencję. Warto zaznaczyć, że dotychczas nie rozegrano jeszcze pucharu ofiarowanego przez Królewską Hutę.

## Powołanie do życia Strzeleck. Kl. Sport.

Na odbytem walnym zebraniu członków Strzeleckiego Klubu Sportowego wybrano następujący zarząd: prezes: dyr. Gordowski, członkowie zarządu: dyr. Czerłuczakiewicz, mec. Jasiński, dyr. Landek, mjr. Marszałek, prof. Robakowski. Komisja rewizyjna: pułk. dypl. Walawski, dyr. Kościak, por. Kwapiński, zastępcy: Rychter i Walerysiak. Lokal klubu sportowego Strzeleck mieści się przy ul. Skwerowej 1.

## Odszkodowanie za złamaną rękę. P. Jakobsonowa uzyskała od ministerstwa kolei 17.500 złotych.

Na wokandzie sądowej znalazła się charakterystyczna sprawa odszkodowa nie pieniężna za nieszczęśliwy wypadek, którego ofiarą padła pasażerka na łódzkim dworcu kolejowym. Wypadek ten miał miejsce na stacji Łódź — Kaliska w dniu 12 grudnia około godziny 7-ej wieczorem.

Na peronie było zupełnie ciemno. Nadjechał pociąg warszawski, z którego zaczęli wysiadać pasażerowie. Ponieważ część wagonów zatrzymała się poza obrębem stacji i w tym momencie ani stacja, ani wagony nie były oświetlone, jedna z pasażerek, pani M. Jakobson, wskutek bliskości metrowej odległości stopnia wagonu do ziemi.

Upadła przy wysiadaniu i złamała rękę. Wezwano do niej pogotowie, które udzieliło jej pomocy lekarskiej. O wypadku zawiadomiono również zarządców stacji. Wszczęte przez władze kolejowe dochodzenie ustaliło, iż w nie istotnie ponosi obsługa kolejowa. Pani Jakobsonowej zaoferowano nawet 4860 zł. za zrzeczenie się wszelkich pretensji o odszkodowanie.

Poszkodowana nie przyjęła jednak tej sumy. Zażądała ona za leczenie 4693 zł., 10,767 za czasową utratę zdolności do

pracy i około 25.000 złotych za straty spowodowane wskutek niekierowania przedsiębiorstwem, którego była właścicielką, przez dość długi okres. Łącznie zażądała ona 35 tysięcy złotych i ponieważ kolej nie chciała jej tej sumy wypłacić

wystąpiła na drogę sądową.

Sąd okręgowy uwzględnił powództwo w wysokości 13,767 złotych, uznając, iż okoliczności wypadku nie są sporne między stronami.

Dyrekcja kolei broniła się rocznie przedawnieniem, lecz sąd orzekł, że w danym wypadku, wobec prowadzenia przez kolej pertraktacji, przedawnienie tego rodzaju nie może mieć miejsca.

Reszta powództwa wniesionego przez poszkodowaną, odrzucono wobec nieudowodnienia przez nią strat, poniesionych przez jej przedsiębiorstwo.

Wyrok ten obie strony zaskarżyły do sądu apelacyjnego.

Prokuratorja generalna domagała się oddalenia powództwa w całości, a pełnomocnik poszkodowanej prosił o dodatkowe zasądzenie 20,845 zł.

Sąd apelacyjny uchylił wyrok pierwszej instancji i zasądził na rzecz poszkodowanej 17,500 zł.

## Sportowcy łódzcy

na przyjęciu u P. Prezydenta.

Ubiegłej niedzieli na przyjęciu urządzonym na Zamku przez P. Prezydenta Rzeczypospolitej Łódź była bardzo licznie reprezentowana. Między innymi wzięli udział następujące osobistości sportowe naszego miasta: gen. Millera (W. K.S.), pułk. Hilarskiego (ŁKS), mjr. Marszałka (Zw. Szermierczy), mjr. Ulatowskiego (Okr. Urząd W. F.), mjr. Nawrockiego (WKS), kpt. Plute - Czachowski (Strzelec), por. Kuźnickiego, por. Rimlera (Zw. Szermierczy), dyr. Skibińskiego (ŁZOPN), dyr. Tielego (Zw. Polsk. Tow. Kolarskich), dyr. Landeka i Stibbe (ŁOZB), dyr. Kannenberga (Kruscheender), prof. Szumlewskiego (ŁOZLA), p. Dregera (PZHL red. Kozłowski i Kaluszynera (Zw. Dziennikarzy Sportowych), p. Karpińskiego (KMK), Grezera (Union), Chylińskiego (TZS), Sochowicza (ŁTK), Kłossowicza (TZS), Grabowskiego (PKM), Kwaśniewska (ŁKS), Galeckiego (ŁKS) oraz Janowska (Kruscheender).

## Jakie mecze ligowe

odbędą się w r. b. w Łodzi.

W nadchodzącym sezonie piłkarskim rozegrane zostaną w Łodzi następujące mecze ligowe: 29 marca: Legia—ŁKS, 12 kwietnia: Cracovia—ŁKS, 19 kwietnia: Polonia—ŁKS, 14 maja: Pogoń—ŁKS, 17 maja: Warszawianka—ŁKS, 28 czerwca: Wisła—ŁKS, 6 września: Lechia—ŁKS, 13 września: Ruch—ŁKS, 17 września: Garbarnia—ŁKS, 4 paź-

dziernika: Czarni—ŁKS, 18 października: Warta—ŁKS. Poza tym jedyny łódzki zespół ligowy ŁKS będzie miał następujące mecze wyjazdowe: 3 maja z Wartą w Poznaniu, 24 maja z Ruchem w Katowicach, 4 czerwca z Lechią we Lwowie, 7 czerwca z Czarnymi we Lwowie, 12 lipca z Garbarnią w Krakowie, 26 lipca z Wisłą w Krakowie, 9 sierpnia z Pogonią we Lwowie, 15 sierpnia z Warszawianką w Warszawie, 30 sierpnia z Legią w Warszawie, 8 listopada z Polonią w Warszawie i 22 listopada z Cracovią w Krakowie.

## Kurs narciarski

Makkabi w Krynicy.

Celem umożliwienia łódzkim sportowcom pobytu w Krynicy na mistrzostwach hokejowych świata, organizuje ZKS „Kadimah” w porozumieniu z Makkabi (Kraków) obóz zimowy, trwający 10 dni od 31 stycznia do 9 lutego b. r. Kwatery w pierwszorzędnym pensjonatach z pełnym komfortem (wikt 5 razy dziennie, opał, światło i obsługa) zapewnione w cenie 80 zł. dla członków 85 dla gości za 10 dni, 50 zł. dla członków, 55 dla gości za 5 dni.

Przewidziana jest specjalna grupa narciarska pod kierunkiem fachowych instruktorów i przewodników wycieczkowych. Uczestnicy obozu korzystać będą ze zniżek na tamtejszym torze łyżwiarskim i saneczkarskim oraz ze zniżek na zawody hokejowe.

50% zniżka kolejowa Łódź—Krynica zapewniona. Zapisy przyjmują się do dnia 22 godz. 23. Zgłoszenia po dniu 22 nie będą uwzględnione.

Z karty żałobnej.

## S. p. Georges Rebotier.

Przed kilku dniami zmarł nagle Georges Rebotier. Dziś cała Łódź, w której S. p. Georges Rebotier żył i pracował żegna Jego śmiertelne szczątki...

S. p. Georges Rebotier — syn handlowca francuskiego, piastującego godność prezesa Francuskiej Izby Handlowej w Moskwie, urodził się w Moskwie w roku 1899. Nauki średnie pobierał w Rosji, studia wyższe odbywał w Paryżu, gdzie chlubnie ukończył Wyższą Szkołę Handlową.

Jako sierżant armii francuskiej, w roku 1919 delegowany zostaje do misji francuskiej do Warszawy. Tutaj po raz pierwszy styka się z Polską, z którą potem miał się nie rozstawać aż do chwili swego przedwczesnego zgonu. Po wystąpieniu z wojska w r. 1922. Zmarły rozpoczął pracę w Częstochowie w zakładach koncernu Motta.

W Częstochowie, dzięki swej wielkiej inicjatywie, zdolnościom organizacyjnym i rzutkości kupieckiej, S. p. Georges Rebotier awansuje szybko i zajmując coraz to wyższe stanowiska, w rezultacie, mimo swego młodego wieku, obejmuje w roku 1926 kierownictwo biura sprzedaży Sp. Akc. „Union Textile” w Łodzi.

Postać tego niezwykle ujmującego, pełnego energii twórczej człowieka była dobrze znana w sferach przemysłowych i towarzyskich naszego miasta... Przez 4 lata swej pracy w Łodzi zjednał sobie Zmarły serca wszystkich...

Uchylny czoła nad zamykającą się mogiła tego Francuza, który ukochał Polskę i umiłował nasze miasto.

Niech Mu ziemia lekka będzie!

## Skrzynka do listów

Do Redakcji

„Ilustrowanej Republiki”

w miesiącu.

Zgodnie z art. 30 i 32 Różp. P. Prez. Rzeczpl. z dnia 10 maja 1927 roku o prawie prasowym (Dz. Ust. R. P. Nr. 43, poz. 389. Prosimy o sprostowanie co następuje:

W Nr. 18 „Ilustrowanej Republiki” z dnia 18 stycznia 1931 roku str. 9, art. p. t. „Bezrobotni nie chcą zapomóg” w wierszu 17 — m. i 18 m. napisane jest: „bezrobotni łódzcy nie chcą zapomóg ani doraźnych ani ustawowych”.

Winno być: bezrobotni robotnicy sezonowi domagają się bezwzględnie zniesienia sezonu martwego i przywrócenia im zasiłków ustawowych, lub uruchomienia robót.

Prosimy o umieszczenie powyższego sprostowania w swem poczytnym piśmie.

## Dyżury aptek.

Dziś w noc dyżurują następujące apteki: J. Koprzyńskiego (Nowomiejska 15), S. Trąbkowskiej (Brzezińska 56), M. Rozenbliuma (Cegielniana 12), M. Bartoszewskiego (Plotkowska 95), J. Klupta (Katna 54), L. Czyńskiego (Rokietńska 53), (p).

1-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi

**SPLENDID**

Narutowicza 20.

Dziś i dni następnych!

Czarulaca, dźwiękowa operetka filmowa wytw. „UFA” — Reżyserii Eryka Pommera p. t. —

DŹWIĘKOWE



Dziś i dni następnych!

Początek seansów o 4-ej, ostatni o 10,15 wiecz. w soboty, niedziele i święta o godz. 12 w poł. ostatni o godz. 10,15 — wiecz. Ceny miejsc normalne, na porankach zniżone.

# DROGA DO RAJU

W rolach głównych: Uroczyste zjawisko ekranu rozkoszna

Liljana HARVEY

oraz

Olga CZECHOWA

Początek seansów o g. 6, 8 i 10 wiecz. — Aparatura dźwiękowa Western Electric

Dawno niewidziany, a jeszcze przez pięć piękną oczek wany

**IWAN PETROWICZ**

w filmie dźwiękowym p. t.

# „NOC UPOJEN”

Dramat Donjuana, który po raz pierwszy poznał miłość

W rolach głównych:

Iwan Petrowicz, Agnes hr. Esterhazy, Brita Appelgreen.

Nad program Wesoły Golibroda, rywal Fleis herca.





<b>STYCZEŃ</b> <b>21</b> ŚRODA	Dzisiaj Agnieszki P. M.	
	Jutro Wincentego	
	Wschód słońca	7.32
	Zachód słońca	4.02
	Wschód księżyca	9.33
	Zachód księżyca	7.15
	Długość dnia	7.36
	Przybyło dnia	0.45

## Ruletka w Polsce.

*W szeregu uzdrowisk powstaną domy gry.*

Od dłuższego czasu właściwe czynniki zastanawiają się nad kwestją udzielenia zezwoleń na budowę domów gry w polskich miejscowościach kuracyjnych. Jest bowiem faktem nie ulegającym kwestji, że w krajach, w których ruletka są zakazane, hazard kwitnie w nie mniejszym stopniu, aniżeli w miejscowościach kuracyjnych zagranicznych, w których istnieją kasyna. Ludzie grają potajemnie w domach prywatnych, wyjeżdżają też specjalnie z zagranicę.

Tymczasem stwierdzono również, że kasyno daje wielkie dochody miejscowościom, w których jest urządzone. We wszystkich miejscowościach tych bowiem wspaniałe uzdrowiskowe domy, plaże i parki oraz wszelkiego rodzaju inwestycje budowane są wyłącznie z dochodów kasyna.

Jak się dowiadujemy, sprawa ta w Polsce ma być załatwiona pozytywnie. W najbliższym czasie niektóre uzdrowiska polskie otrzymają prawo budowy domów gry. Oczywiście ustalone też będą pewne normy, do których zarządy domów gry będą musiały się dostosować. Wzbroniony będzie wstęp wojskowym, młodzieży, urzędnikom i stałym mieszkańcom danej miejscowości.

W pierwszym rzędzie kasyna powstaną w Gdyni, Otwocku, Krynicy i Ciechocinku. (f).

## Kto musi płacić

*podatek lokalowy za rok 1930.*

W ostatnich czasach zgłaszają się do wydziału podatkowego magistratu m. Łodzi liczni płatnicy państwowego podatku lokalowego, domagający się umorzenia podatku za rok 1930 z powodu nie możliwości płacenia tego podatku.

Wobec powyższego wydział podatkowy wyjaśnia: że osobiste zgłoszenie się jest bezcelowe, gdyż stosownie do paragrafów 14 i 16 Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 grudnia 1926 roku (D. U. R. P. Nr. 12 z 1927 r.), i instrukcji ministra skarbu — umorzyć państwowy podatek od lokali można tylko na podstawie bezwzględnej egzekucji, wdrożonej co najmniej dwukrotnie, w dłuższych odstępach czasu.

Wydział podatkowy wysłał kolejno do wszystkich płatników powyższego podatku pracowników, którym należy dokładnie opisać położenie materialne oraz przedłożyć wszelkie dowody, stwierdzające faktyczną niemożność płacenia podatków od lokali, gdyż tylko na podstawie tych sprawozdań, wydział podatkowy zwraca się do Izby skarbowej o umorzenie zaległych podatków.

Jednakże pracownicy, utrzymujący się wyłącznie z pracy najemnej, a zajmujący jedno lub dwupokojowe mieszkanie, mogą być zwolnieni od tego podatku i tylko za ten okres czasu, w którym z powodu bezrobocia nie pracowali, jeżeli przedłożą dowód rejestracji PUPP i zaświadczenie właściciela domu, stwierdzającego, że: 1) dany podatnik utrzymywał się z pracy najemnej, 2) przez jaki okres czasu był bezrobotny oraz 3) że nie ma sublokatorów.

Podobnie natychmiast powinni się zgłaszać inwalidzi, zajmujący najwyżej dwuzubowe mieszkanie.

# Chcieli zadusić urzędnika starostwa.

## Burzliwe zajścia, spowodowane śmiertelnym przejechaniem 2 osób. Wszyscy oskarżeni zostali skazani na 1 miesiąc aresztu.

W dniu 17 maja ubiegłego roku na szosie Łódź — Łęczyca wydarzył się tragiczny wypadek, który wywołał wśród ludności wiejskiej niesłychane wzburzenie.

W godzinach porannych szofer łódzki, Leśniewski, zdrażający w kierunku naszego miasta w pobliżu wsi Złotniki (pow. łęczycki) zauważył na szosie dwóch wieśniaków.

Bedąc przekonanym, iż chłopci zareagują na sygnał alarmowy i zjeżdżą z drogi, zmniejszył tylko szybkość jazdy.

Wieśniacy nie zbroczyli jednak z szosy. Szoferowi nie udało się już uniknąć nieszczęścia. Obaj wieśniacy w chwili później

znalezili się pod kołami samochodu i zostali zmasakrowani.

Jak się okazało powracali oni z wesela i byli tak mocno pijani, iż absolutnie nie zdawali sobie sprawy z niebezpieczeństwa.

Szofer, widząc, iż przejechani zdrażają jeszcze słabe oznaki życia, chciał wziąć ich do samochodu i odwieźć do szpitala do Łęczycy.

Sprzeciwili się jednak temu wieśniacy, którzy nadbiegli na miejsce wypadku i

otoczyli samochód.

Po paru minutach zebrało się już kilkadziesiąt osób na czele z sołtysami pobliskich wsi, Ignacym Bednarkiem i Andrzejem Ogrowczykiem.

— Śmierć za śmierć! — rozległy się groźne okrzyki. — Zabić tego szofera!

Leśniewskiego nawet nie dopuszczono do głosu. Kilku chłopów porwało go w ramiona. Szofer bronił się rozpaczliwie walcząc ze wszystkimi napastnikami.

Uratował go p. Feliks Gorczyński, urzędnik łódzkiego starostwa grodzkiego, który przypadkowo przejeżdżał rowerem.

Stanął on w obronie Leśniewskiego i dla nadania większej wagi swym słowom, podał się za funkcjonariusza policji.

— Panie szoferze — zawołał on do Leśniewskiego, gdy go już uwolnił od napastników. — Zawieź pan tych przejechanych do szpitala!

— My na to nie pozwolimy — odparli mu chłopcy. — Znamy takich! Pan chce ułatwić ucieczkę temu łotrowi!

Gdy Gorczyński w dalszym ciągu obstawał przy swoim, tłum począł wnosić przeciwko niemu groźne okrzyki.

Urzędnik starostwa, widząc, że mu grozi niebezpieczeństwo wyjął z kieszeni rewolwer i oświadczył, że jeśli nie zapanuje spokój, to będzie musiał zrobić użytek z broni.

W odpowiedzi na powyższe chłopcy powalili go na ziemię, wydarli mu broń

i poczęli wołać:

— Zadusić go! Zabić!

Kilku parobczaków wrzuciło nieszczęsnego urzędnika do rowu. Gorczyński otrzymał kilka ciosów i stracił przytomność.

Chłopi zwięzali go wówczas sznurami i

poczęli dusić.

Na szczęście w tej właśnie chwili z pobliskiego posterunku policyjnego nadjechał oddział policji, zawiadomiony przez kogoś o zajściach.

Urzędnik starostwa i szofer zostali uratowani.

Policja stoczyła zaciętą walkę z rozjuszonymi chłopami i zmusiła ich w końcu do ucieczki z placu boju.

Na miejsce zajęć po paru godzinach zjechali przedstawiciele władz z Łodzi i przeprowadzili skrupulatne śledztwo.

W rezultacie aresztowani zostali obaj sołtysi, oraz gospodarze Janiak, Władysław i Antoni Matczakowie, Józef i Walenty Porczyńscy i Marcinkowski. Prócz tego pociągnięto do odpowiedzialności komendanta posterunku policyjnego Antoniego Pistrzanika, który nie zapobiegł awanturom i zbyt późno przybył na miejsce zajść.

Wczoraj wszyscy wymienieni stanęli przed sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał pod przewodnictwem wiceprezesa Illinicza, w asyście sędziów Arnolda i Bara. Oskarżał prokurator Suski.

Wczoraj w pierwszym dniu procesu przesłuchani zostali oskarżeni. Żaden z nich nie przyznał się do winy.

Jak się okazało, obaj przejechani chłopcy,

ponieśli śmierć wskutek wypadku.

Po przesłuchaniu świadków i przemówień prokuratora i obrony, sąd wyznosił wyrok, mocą którego wszyscy oskarżeni, prócz b. komendanta posterunku policyjnego, Pietrasika, zostali skazani na 1 miesiąc aresztu za wywołanie bójki. Od zarzutu usiłowania pozabawienia życia Gorczyńskiego zostali uniewinnieni.

## Samobójstwo naczelnego lekarza tomaszowskiej Kasy chorych dr. Auerbacha.

Z Tomaszowa donoszą nam:

W dniu wczorajszym w gabinecie swym pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru naczelnym lekarzem kasy chorych, Auerbach. Denat był przedtem lekarzem kasowym w Łodzi i w Pabjanicach. Ostatnio wskutek niezakceptowania umowy jego z powiatową kasą chorych przez okręgowy związek kas

chorych, i wskutek wytoczonej mu dyscyplinarki wpadł on w rozstrój nerwowy i popełnił samobójstwo, strzelając do siebie z rewolweru w lewą skroń.

Denat pozostawił cztery listy do lekarzy tomaszowskich, do żony, matki i komisarza kasy. Dr. Auerbach osierocił żonę i trzy córki.

# Zmiana prezydium rady miejskiej.

## Pogłoski o zamierzonej rezygnacji prezesa rady, inż. Holcgrebera. Decydujące posiedzenie odbędzie się w poniedziałek.

Plenarne posiedzenie rady miejskiej, które odbyć się miało w nadchodzący czwartek odłożone zostało do przyszłego tygodnia i odbędzie się prawdopodobnie w poniedziałek. Na posiedzeniu tem najważniejszą sprawą, po za rozpatrzeniem zarzutów przeciwko radnym Wolczyńskiemu i Groszkowskiemu, będą wybory nowego prezydium rady miejskiej

t. j. prezesa rady, 3 wiceprezesów 17 sekretarzy. Sprawa ta zapowiada się niezwykle interesująco z tego względu, że w łonie dotychczasowej większości socjalistycznej zapanowała

rozbieżność poglądów

co do obsadzenia stanowisk w radzie.

Na konwencji seniorów, który odbył się przed ostatnim posiedzeniem rady miejskiej, przedstawiciele Bundu i niemieckich socjalistów zgłosili sprzeciw przeciwko obecnemu prezydium, domagając się

zmiany na tych stanowiskach.

Wobec tego, w ciągu bieżącego tygodnia odbędzie się posiedzenie frakcji socjalistycznych, na których zapasie mają uchwaliły w tej sprawie. Frakcja P. P. S. odbędzie swe posiedzenie w czwartek. Ponieważ frakcja ta w radzie miejskiej dysponuje stanowiskiem prezesa rady i 2 sekretarzy, na posiedzeniu ustalone będzie, czy obecny prezes inż. Holcgreber pozostanie na swym stanowisku.

W razie gdyby, jak krążą pogłoski, prezes Holcgreber zrzec się miał tego stanowiska i nie chciał go pod żadnym po-

zorem zatrzymać, frakcja wysunie kandydaturę nowego prezesa. Sprawa ta jeszcze nie jest jednak przesądzoną i ostatecznie ustalona będzie w bieżącym tygodniu. Frakcja P. P. S. jako najliczniejsza ustali również, kogo chciałaby widzieć na stanowiskach wiceprezesów rady. Z 3 wiceprezesów, dwa miejsca należą bowiem do frakcji socjalistycznych, przyczem jedno do niemieckich socjalistów a drugie do Poalej Sjonu. Frakcje

te również odbędą początkowo oddzielne posiedzenia, potem ostateczne, wspólne z innymi frakcjami większości, i w ten sposób ustalone będą nazwiska kandydatów.

Jak nas informują, nie wysuwając jednak narazie żadnych nazwisk, spodziewać się należy zmian w prezydium, które dotychczas, od początku kadencji pozostawało stale w tym samym składzie. (k)

Dźwiękowy Kino-Teatr



**Ostatnie dni!**

Pocz. o godz. 4-ej po poł.

# JANKO MUZYKANT

film dźwiękowo-śpiewny na 11e noweli

## Henryka Sienkiewicza.

Chcąc film ten udostępnić najszerszym warstwom zostały ceny na wszystkie seanse niższone

**od zł. 1.**



Głęboko wzruszeni przedwczesnym zgonem pana Dyrektora

s.†p.  
**GEORGES REBOTIER**

składamy rodzinie oraz Zarządowi Sp. Akc. Union Textile wyrazy szczerego żalu.

**Józef Markus Spadkobiercy i S-ka.**

Z powodu śmierci Pana **Dyrektora**

**GEORGES REBOTIER**

składa rodzinie oraz Zarządowi firmy „Union Textile“ wyrazy szczerego żalu

**Mazo i Lempert.**

Le Comité de la Société Française de Bienfaisance et des secours mutuels de Lodz porte à la connaissance de ses membres que les funérailles de leur compatriote

**MONSIEUR GEORGES REBOTIER**

Directeur Commercial de l'Union Textile,

auront lieu le Mercredi 21 Janvier à 14 h. 15 et les prie de bien vouloir y assister.

Départ du domicile mortuaire, Wólczańska 23

**Le Comité.**

Z powodu śmierci **Dyrektora**

**GEORGES REBOTIER**

składa rodzinie wyrazy szczerego żalu

**B. N. Litwin z Rodziną.**

Z powodu zgonu dyrektora Sp. Akc. „Union Textile“

s.†p.  
**GEORGES REBOTIER**

składa Rodzinie oraz Zarządowi firmy „Union Textile“ wyrazy szczerego współczucia

**Polsko-Amerykańska Fabryka „PAW“.**

Z powodu przedwczesnej śmierci nieodżałowanego p.

**George'a Rebotier**

dyrektora „Union Textile“

składają pozostałej rodzinie i Zarządowi Sp. Akc. „Union Textile“ wyrazy szczerego współczucia

**Maksymiljan i Szymon Wyszewiańscy.**

**PODZIĘKOWANIE.**

Obywatelski Komitet Pomocy Najbiedniejszym składa uступującemu Prezesowi Sadu Okręgowego w Łodzi Panu Stefanowi Bełżyńskiemu serdeczne podziękowanie za ofiarę 1000 złotych, złożoną z racji pożegnania przez sędziów handlowych, a przekazaną przez łaskawie na ręce Pana Wojewody Łódzkiego Władysława Jaszczolta.

**„NIE DAMY POGRZEŚĆ MOWY“!**

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą“, na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25. lecia Walki o Szkołę Polską.



# Potworne stosunki w domu przy ul. Bazarnej.

## Chłód, brud, choroby, występki i nędza panują w schronisku dla eksmitowanych. Zrozpaczeni „lokatorzy” proszą władze o pomoc i opiekę.

Przy ul. Bazarnej nr. 5 mieści się olbrzymi, trzypiętrowy gmach pofabryczny, w którym znalazła przytułek i schronisko olbrzymia rzesza bezdomnych i eksmitowanych lokatorów.

W domu tym panują stosunki niemal przerażające. Przed kilkunastu miesiącami współpracownik nasz odwiedził to siedlisko nędzy. W obszernym artykule przedstawił grozę i rozpacz licznych, umieszczonych tam rodzin. Niestety, nikt dotąd nie zarządził złu; a wydział opieki społecznej magistratu, pod którego zarządzeniem dom ten się znajduje, rozkłada tylko bezradnie ręce, nie spiesząc jednak z żadną realną pomocą, choć pomoc ta jest palącym nakazem chwili.

Od czasu naszej wizyty w domu eksmitowanych stosunki tam pogorszyły się do tego stopnia, że przymusowi lokatorzy, nie mogąc dłużej znieść tych potwornych wprost stosunków, postanowili udać się

z prośbą o pomoc do urzędu wojewódzkiego.

Prośby ich nie mogą pozostać bez odpowiedzi, gdyż dom ten, który miał być schroniskiem dla biednych, nieszczęśliwych mieszkańców, którzy wskutek braku pracy czy niedostatecznych warunków stracili dach nad głową, stał się jaskinią, w której dzieją się rzeczy straszne i niesamowite.

Mieszka tam ludzi daleko więcej, aniżeli mogą pomieścić sale pofabryczne. Utworzono wąskie pokójki, oddzielone cienkimi deszczkami, lub też kociami, staremi, podziurawionymi jak

sito, ledwo spletemi w niektórych miejscach agrafkami czy szpilkami. W tych nędznych „pokoikach” gnieźdzą się całe rodziny. W niektórych panuje taki ścisk, że gdy nocą ułożą się wszyscy do snu, kładzie się jeden obok drugiego tak, że o przewróceniu się na drugi bok, mowy być nie może. Gnieźdzą się tam starzy i dzieci, gnieźdzą się ludzie uczciwi i wyrzutki społeczeństwa, którzy teroryzują pozostałych, czyniąc, co się im podoba i nie zwracając uwagi na żale i skargi. Niekiedy dzieją się tam

najdziksze orgie, których świadkami są nieletnie dzieci,

za cienkimi, podartymi kocami bawia się mężczyźni z kobietami, prostytutkami, na oczach wszystkich.

Wiatr hula po sali, deszcz ścieka, zalewając całą podłogę. W natłoku i ścisłości mnożą się choroby wszelkiego

rodzaju. Niedożywione i nieczyszczone sale są rozsadnikiem najbardziej szkodliwych bakterji. Robactwo rozplenilo się tam w takich ilościach, że o wytepieniu go, bez usunięcia wszystkich mieszkańców na pewien czas, nie może być mowy.

Karaluchy, pluskwy, pchły i wszy dręczą mieszkańców.

Są tam dzieci, które chodzą do szkół powszechnych. O nauce nie może być absolutnie mowy. W takich warunkach jakie panują w domu przy ul. Bazarnej, jedynym możliwym dla tej dziatwy spędzeniem czasu po za szkołą jest wyjście z domu i zabawa na podwórzu. Są tam chorzy, których stan wymaga opieki, a którzy tej opieki i spokoju znaleźć w tych cuchnących salach nie mogą.

Zaduch straszliwy, woń wydzielin i potu ludzkiego, cuchnące szmaty, zapachy wszelkiego rodzaju potraw, pi-

trazonych przez matki i żony dla swych rodzin, wszystko to pomieszane razem z przykrym zapachem pleśni tworzy atmosferę tego niesamowitego przytułku.

Tak dzieje się na wszystkich piętrach. A na trzecim, najwyższym, stosunki są jeszcze gorsze. Dach jest zupełnie uszkodzony i przepuszcza wodę nie kroplami, lecz całymi strugami. Matki, karmiące dzieci, przykrywają je staremi, podartymi parasolami. W całej sali ustawione są parasole, które jednak nie wiele pomagają, gdyż deszcz i roztopiony śnieg spływa po nich, zalewając całą podłogę, niszcząc ubogi dobytek mieszkańców. A łóżek przeważnie tam niema. Łatwo więc wyobrazić sobie, w jakich warunkach sanitarnych mieszkają ci nieszczęśliwi parjasi.

I tak upływa tydzień po tygodniu, miesiąc po miesiącu, a stosunki te nie tylko nie ulegają poprawie, lecz przeciwnie, pogarszają się jeszcze bardziej. Co pewien okres czasu przybywają nowi bezdomni, a starzy muszą się jeszcze bardziej ograniczać, jeszcze bardziej zżęzać swe komórki, cierpieć więcej od zaduchu.

Dziwić się trzeba, że w takich potwornych warunkach nie wybuchła tam jeszcze

epidemia.

Ale gdy wybuchnie, gdy szerzyć się po cznie jakaś zaraźliwa choroba, spowodować ona może spustoszenie i klęskę, jaką trudno sobie wyobrazić.

Nie wszyscy lokatorzy rekrutują się z metów społecznych. Są tam, i to w przeważającej ilości, ludzie uczciwi, robotnicy lub bezrobotni, których nędza zmusiła szukać tam schronienia. Ludzie ci od dłuższego już czasu

kołatają o pomoc.

Ta pomoc musi być im okazana. Jeśli tego dotychczas nie uczynił magistrat, uczyni niewątpliwie wydział opieki społecznej urzędu wojewódzkiego, do którego nieszczęśliwy ci zwrócili się o pomoc.

Tolerować w spokoju tego zbiorowiska nędzy, chorób i występku pozostawiając je na lasce losu, dłużej już nie wolno. (—is).

### Tomaszów-Mazowiecki

(Telefonem od własnego korespondenta)

#### ZABEZPIECZENIE HIPOTECZNE.

Ekspozytura urzędu skarbowego zabezpieczyła na rzecz skarbu państwa na hipotekach nieruchomości kilku firm większe sumy za zaległe podatki.

#### ZGONY W ROKU 1930.

W roku 1930 zanotowano 511 zgónów, w czem osób wyznania mojżeszowego było 156. Na gruźlicę zmarło 85 osób, t. j. 17 proc. Na terenie naszego miasta gruźlica szerzy się nader silnie.

#### DENTYSTKA SKAZANA NA WIEZIE-NIE.

W sądzie okręgowym w Brzeźnach rozpatrywana była sprawa dentystki po wiatowej kasy chorych p. Karmazynowej z Brzezin. Oskarżona była ona o oszustwa na szkodę kasy, gdyż zapisywała ona większą ilość udzielonych porad, niż wykonała w rzeczywistości. Przesłuchano około 50 świadków. Rozprawa trwała do godz. 6 wieczorem. Sąd skazał Karmazynową na 1 miesiąc aresztu.

## W obawie przed podatkami.

### Związek właścicieli nieruchomości bada rentowność domów w Łodzi.

W związku z zamierzonym opodatkowaniem właścicieli nieruchomości na stworzenie funduszu budowlanego w Polsce, związek stowarzyszeń właścicieli nieruchomości w Łodzi rozpoczął prace nad ustaleniem rentowności domów mieszkalnych. Prace te mają na celu stwierdzenie, iż większość domów w zupełności się nie rentuje w chwili obecnej.

W tym celu rozpisano ankietę, która ma dostarczyć dużo ciekawego materiału. Opracowywaniem materiału za jąła się specjalna komisja z posłem Szimmem na czele.

Komisja ta bada, jaki dochód dają domy mieszkalne i jakie posiadają wydatki (utrzymanie domu, remonty, utrzy-

manie dachów, rynien, studzien, ścieków i dołów biologicznych, światło, pensja dozorczy, administratora domu, remonty przymusowe i t. d.). Następnie komisja bada, jaka jest wysokość premii asekuracyjnej, jakie na danej posesji ciąży podatki, kary skarbowe i polityczne, jakie są długi hipoteczne, jak przedstawia się sprawa zwaloryzowania i oprocentowania.

W obecnej chwili komisja przeprowadza ankietę na przedmieściach, w Chojnach, na Bałutach, w Radogoszczu, Widzewie, poczem zbada sprawę domów w śródmieściu.

Zebrany w ten sposób materiał przedłożony zostanie w ministerstwie robót publicznych i skarbu. (i).

## Adwokat w roli oskarżonego.

### Sąd skazał go na 4 tygodnie aresztu.

Sąd grodzki w Łodzi rozwał wczoraj sprawę, wytoczoną przez p. Bolesława Karśnickiego adwokatowi kaliskiemu, Siekiel-Zdziennickiemu.

Adwokat Siekiel-Zdziennicki swego czasu, występując w sądzie w imieniu jednego ze swych klientów, który miał zatarg z Karśnickim, oświadczył, iż K. był już karany więzieniem i w związku z tem obdarzył go kilku niezbyt pochlebnymi epitetami.

Pan Karśnicki dotknięty na honorze, oskarżył adwokata o oszczerstwo.

Na sprawie wczorajszej, która wzbudziła w sferach prawniczych duże zainteresowanie, przesłuchano w charakte-

rze świadków adwokata Pelkę (swego czasu występował on w roli obrońcy Karśnickiego), aplikantkę sądową, która była protokulantką na rozprawie, wóznego sądowego oraz szereg innych osób.

Adwokat Siekiel-Zdziennicki tłumaczył się, iż posiadał dokładne informacje, iż Karśnicki był karany więzieniem.

Sąd, po zapoznaniu się z całokształtem sprawy, wyłożył wyrok, mocą którego adwokat kaliski został skazany na 4 tygodnie bezwzględnie aresztu.

Adwokat Siekiel-Zdziennicki zapowiedział apelację.

dg.

## Pabjanice.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

### WIEC PROTESTACYJNY.

Onegdaj w sali kinematografu „Luna” odbył się wiec, zorganizowany przez stowarzyszenie właścicieli nieruchomości.

Wiec zgromadził 1500 osób. Prezes stowarzyszenia p. Edward Wendler w długim przemówieniu poddał njezwyczajnie ostrej krytyce gospodarce magistratu m. Pabjanic, w szczególności zaś działalność przedstawicieli stowarzyszenia właścicieli nieruchomości.

Obecni jednogłośnie uchwalili protest przeciwko gospodarce tych osób i przeprowadzili rezolucję, w której domagają się złożenia z urzędu dzisiejszego magistratu przez urząd wojewódzki.

### BATYCKA W PABJANICACH.

Miss Polon'a p. Zofja Batycka w dniu 31 b. m. wystąpi wraz z p. Tadeuszem Frenkiem na scenie Teatru Miejskiego w Pabjanicach.

Ponieważ w dniu tym odbywa się bal Polskiego Czerwonego Krzyża oddziału w Pabjanicach, specjalna delegacja zaprosiła p. Batycką na bal.

P. Batycka zaproszenie przyjęła i przyobjęła bezpośrednio po przedstawieniu wziąć udział w balu.

Zapowiedź powyższa wywołała w mieście wielką sensację.

### OGRZEWANE TRAMWAJE.

Dyrekcja tramwajów podmiejskich na linii Łódź — Pabjanice, naskutek licznych interwencji różnych czynników wprowadziła do tramwajów elektryczne ogrzewacze.

Inowację tę publiczność przyjęła z zadowoleniem.

Dźwiękowy Teatr Świetlny

# CASINO

Ostatnie dni! — Najnowsza Rewelacja Filmowa Świata!

Czarująco-urocza, kusząco - ponętna **ITA RINA** Niezapomniana bobaterka filmu „EROTICON” gra główną rolę w największym sukcesie filmowym ostatnich czasów p. t.

## „SKĄD NIEMA POWROTU”

Wstrząsający dramat erotyczny wg. słownej powieści E. E. Kische. — Reżyserował Karol Anton. Tragedja kobiety sbanionej. Wzruszające sam na sam skazańca z „pocieszycielką”. Ostatnie godziny skazańca i... kobiety...

Początek seansów o godzinie 4.30. — W soboty, niedziela i święta poranki, od godz. 12 w pol. po cenach najniższych 0.75 i 1 zł.



## REMANENTY W BILANSACH.

Nienotowany od dziesiątków lat ostry spadek cen surowca, półfabrykatu i wyrobu gotowego uczynił nadwyras aktualnym zagadnienie szacowania remanentów w związku z opodatkowaniem dochodów. — Chodzi o zagadnienie rezerw względnie odpisów na straty, poniesione prawie przez wszystkie nasze przedsiębiorstwa.

Otwiera się kwestja, czy przedsiębiorstwo ma prawo swą stratę wykazać dla celów podatkowych dopiero po sprzedaży towaru, na którym poniosło stratę, czy też mając na uwadze zmianę cen może czynić odpisy już przy sporządzaniu remanentu rocznego.

Zagadnienie to było już rozpatrywane przez Najwyższy Trybunał Administracyjny w stosunku do jednej z firm włókienniczych poznańskich.

Trybunał, opierając się na przepisach niemieckiego kodeksu handlowego, uznał, że płatnik ma niewątpliwie prawo, uwzględnienia przy szacunku remanentu przypuszczalnego ubytku wartości, ponieważ kodeks handlowy przepisuje tylko górną granicę ceny bilansowej towaru (cena giełdowa wzgl. rynekowa, najwyżej jednak koszty nabycia wzgl. wytworzenia). Jeżeli władza uważa wartość wykazaną za nieodpowiednią — to winna w myśl art. 58 ustawy o pod. dochod. zażądać wyjaś-

nień i przeprowadzić przewidziane w ustawie postępowanie wyjaśniające.

Gdyby przytem taka korektywa mogła w następnych latach spowodować powtórne opodatkowanie podatkiem dochodowym tych samych kwot, płatnik mógłby domagać się odpowiedniego sprostowania przy wymiarze podatków za następne lata.

Pod względem techniczno-bilansowym doniosłe jest stanowisko Najwyższego Trybunału, iż straty na remanencie mogą być nie tylko całkowicie spisywane, ale nawet mogą być wydzielane jako specjalna rezerwa bilansowa; w tym wypadku rezerwa ta — wbrew przepisowi art. 21 ustawy o podatku dochodowym — nie będzie podlegała podatkowi dochodowemu ponieważ według słusznego zdania NTA, nie jest to rezerwa we właściwym tego słowa znaczeniu, a tylko uzasadniona okolicznościami poprawka księzkowa.

Jak widzimy, Najwyższy Trybunał który w sprawach strat na wyłączeniach, zajął już stanowisko liberalne, zajął podobne stanowisko również w kwestji strat na remanencie.

Nie może ulegać wątpliwości, że poгляд NTA, wydedukowany w części z przepisów niemieckiego kod. handlowego, także i w naszej dzielnicy jest miarodajny.

Wprawdzie brak w naszym kodeksie handlowym ogólnych zasad o sporządzaniu bilansów handlowych — jednak praktyka kupiecka i buchalteryjna przyjęła co do szacowania towarów te same zasady, jakie sformułowane są pod tym względem w zaborze pruskim w tekstach ustawy. Te więc zasady powinny być miarodajne.

Pozatem specjalnie dla spółek akcyjnych miarodajny jest przepis artykułu 106, prawa akcyjnego w myśl którego „surowce, zapasy towarów i inne wartości stanowiące przedmiot obrotu spółki, powinny być przyjęte do bilansu po cenie **k o s z t ó w w ł a s n y c h**, a gdyby cena ta była wyższa od ceny rynkowej w dniu bilansowym, — po cenie rynkowej”. Przepis ten — jak widzimy — ustanawia również jedynie górną granicę dopuszczalnej do bilansowania ceny — nie przewiduje natomiast dolnej; gdyby więc władza uważała, iż płatnik nadmiernie zszedł poniżej tej granicy — władza powinna przeprowadzić wspomniane postępowanie wyjaśniające. — Zasada wiążąca dla spółek akcyjnych jest oczywiście najbardziej miarodajna dla ustalenia zasad prawidłowego bilansowania dla wszystkich wogóle przedsiębiorstw.

Dr. A. Z.

## Giełda pieniężna.

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była nieco mocniejsza przy minimalnym zapotrzebowaniu. Banknoty dolarowe notowano 8.92 i ćwierć. Dewizy: New York — 8.916, przekaz telegraficzny — 8.925, Londyn — 43.31, Paryż — 34.96 i pół, Praga — 26.40 i pół, Szwajcaria 172.62, Medjolan — 46.72, Belgja — 124.36. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin — 211.90. W obrotach pozagiełdowych dolar got. — 8.92 trzy czwarte, rubel złoty — 4.70 i pół, rubel srebrny — 1.60, bilon — 0.78, czerwonec — 3.20 przy braku odbiorców.

AKCJE. Na rynku akcyjnym pomimo słabej tendencji większych obrotów dokonano Bankiem Polskim, naogół jednak obroty dość małe przy tendencji słabej. Notowano: Bank Polski — 150 — 149, Bank Zachodni — 70, Sole Polasowe — 90, Kijowski — 36, Modrzejów — 8, Norblin — 29, Ostrowiec — 38, Starachowice — 11.50—11.25, Haberbusch — 102, Spirytus — 18.

PAPIERY PROCENTOWE. W grupie papierów państwowych, procentowych tendencja mocna jedynie dla 10 proc. pożyczkowej, dla innych papierów utrzymana. Notowano: 3 proc. pożyczk. budowl. — 50, 4 proc. pożyczk. zwyczaj. — 92, dolarówka — 46, konwersyjna — 47.50, 6 proc. dolarowa — 68, 7 proc. stabilizacyjna — 77—80, 10 proc. kolejowa — 103, 8 proc. oblig. B. G. K. budowlane — 93. W grupie prywatnych papierów procentowych tendencja mocniejsza przy zwiększonym obrocie panowała dla 8 proc. L. Z. m. Warszawy. Notowano: 8 proc. B-ku Komun. III em. — 83.50, 4 i pół proc. L. Z. ziemskie — 51 — 50.75, 5 proc. L. Z. m. W-wy — 57, 8 proc. L. Z. m. Warszawy — 70.50 — 71.75, 8 proc. L. Z. m. Łodzi — 67.50. Drobne transakcje a nie notowane: 4 i pół proc. L. Z. m. Warszawy — 52.75, 8 proc. L. Z. m. Piotrkowa — 62.

## Giełda zbożowa.

Na wczorajszym zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie obroty były mniejsze przy usposobieniu spokojnym. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa: żyto 18—19, pszenica 23—24, owies jednolity 22—23, jęczmień na kaszę 19—20, browarny 25—26, mąka luksusowa 55—65, 4/0 — 45—55, żytnia 34—35, otreby szale 15—16, średnie 14—15, żytnie 11.50—12, kuchy lniane 30 i pół—31 i pół, rzepakowe 19 i pół—20 i pół, groch polny jadalny 25—28, groch „Victoria” 30—35, kończyzna czerwonona 200—270, kończyzna biała 300—400, wyka 28—32, seradela 48—55.

### NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 19 stycznia — Bawelna amerykańska, zamknięcie: styczeń 5.25, luty 5.26, marzec 5.31, kwiecień 5.35, maj 5.40, czerwiec 5.45, lipiec 5.50, sierpień 5.53, wrzesień 5.56, październik 5.60, listopad 5.63, grudzień 5.67, loco 5.40.  
Liverpool, 19 stycznia — Bawelna egipska zamknięcie: styczeń 7.93, marzec 7.88, maj 8.03, lipiec 8.36, listopad 8.36, grudzień 8.62, loco 8.40.  
Aleksandria, 19 stycznia — Bawelna egipska, zamknięcie: Sakellaris: styczeń 15.20, marzec 15.50, maj 16.02, lipiec 16.46, listopad 17.43, Ashmouni: luty 11.10, kwiecień 11.28, czerwiec 11.58, sierpień 11.83, październik 12.30.  
Nowy Jork, 19 stycznia — Bawelna amerykańska, zamknięcie: styczeń 10.14, loco 10.15. Kontrakty: styczeń 10.07, luty 10.12, marzec 10.18, kwiecień 10.29, maj 10.42, czerwiec 10.53, lipiec 10.65, sierpień 10.73, wrzesień 10.75, październik 10.80, listopad 10.88, grudzień 10.90.  
Nowy Orleans, 19 stycznia — Bawelna amerykańska, zamknięcie: styczeń 9.98, marzec 10.00, maj 10.18, lipiec 10.41, październik 10.63, grudzień 10.94, loco 9.93.

Dr. med.

### J. POLAK

Choroby wewnętrzne i Allergiczne. astma, pokrzywka, artretyzm, reumatyzm.)

Ul. 6-go Sierpnia 22 front i piętro

Tel. 164-21. — Przyjmuje w dni powszednie od godziny 6-ej do 7-ej, — w niedziele i świętach od godz. 11-ej do 12-ej.

## Upadłości i nadzory.

W sierpniu r. ub. ogłoszono upadłość Szlamie Rozenstrauchowi na zasadzie zaprotestowanych weksli, które znalazły się w posiadaniu firmy „Teofil Glocer”. Firma ta sprzedała Rozenstrauchowi maszyny do produkowania tkanin trykotowych i na częściowe pokrycie otrzymała weksle z własnego wystawienia. Do akt sprawy załączono 15 weksli protestowanych, przyczem, jak widać z nich, upadły zawiesił wypłaty jeszcze w dniu 15 kwietnia 1929 roku. Mimo wielokrotnych monitów, upadły dobrowolnie pretensji firmy „Teofil Glocer” nie chciał zaspokoić, nadto miał podstępnie zlikwidować swe przedsiębiorstwo przy ul. Smagowej Nr. 12. Ponadto usunął i ukrył zakupione maszyny, towary i ruchomości, działając w ten sposób na szkodę wierzyciela.

Sąd ogłosił upadłość, oznaczając chwilę otwarcia upadłości na dzień 15 kwietnia 1929 r., mianując sędzią komisarzem sędziego handlowego, Teodora Kujawskiego, zaś kuratorem masy upadłości adwokata Izaaka Chudego. Upadłego osadzono w areszcie dla dłużników.

We wrześniu r. ub. wpłynęło podanie pełnomocnika upadłego o udzielenie Rozenstrauchowi listu giełtowego na przeciąg trzech miesięcy. Sąd oddalił żądanie wydania listu giełtowego i zalecił syndykowi tymczasowemu złożenie szczegółowego sprawozdania prokuratorowi, w celu wszczęcia dochodzenia w kierunku ustalenia cech bankructwa, gdyż, jak się okazało Rozenstrauch sprzedał maszyny nabyte od firmy „Teofil Glocer”, jako własne. Dopiero w październiku r. ub. po blisko czterdziesto-dniowym przebywaniu w areszcie, otrzymał upadły list giełtowy.

Na posiedzeniu, odbytem w październiku 1930 r. firma „Teofil Glocer”, będąca głównym wierzycielem upadłego, została w tym okresie czasu zaspokojona i do stanu biernego masy nie zgłosiła wierzycielskiej. Również i inni wierzyciele do upadłego swych pretensji nie zgłosili. Przy współdziałaniu upadłego została sprzedana część towaru (skarpetek), osiągając sumę 650 złotych. Ponadto na nazwisko upadłego wpłynęła przekazem suma 350 zł., tak, że łącznie wpłynęło na rzecz aktywów masy 1000 zł. Wobec tego, że żaden z wierzycieli po tym czasie do syndyka tymczasowego się nie zgłosił, a firma „Glocer” została całkowicie zaspokojona, pełnomocnik upadłego prosił o podniesienie upadłości i umorzenie postępowania upadłościowego.

**Ani grosza kredytu**  
bez zasięgnięcia informacji w Biurze  
**„WYWIAD KREDYTOWY”**  
Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą.  
CEGIELNIANA 15, tel. 129-20, dawniej Wólczańska 17.

Sąd, zważywszy, iż sędzią komisarzem we wniosku swym z listopada podanie powyższe poparł, postanowił postępowanie w sprawie niniejszej umorzyć i skutki wyroku zaocznego z dnia 29 sierpnia 1930 r. uchylić.

We wrześniu 1930 r. została ogłoszona upadłość firmie „Stanisław Winkajtis i S-ka”, sprzedaż obuwia przy ulicy Główniej 52. Jak wynika z akt sprawy

w lipcu r. ub. miał Winkajtis zakupić u Teodora Karsza na kredyt partje skór za 13.500 zł. Skóry te przeznaczone były do wyrobu obuwia we własnej wytwórni, Winkajtis jednak miał je sprzedać następnego dnia po kupnie o 20% niżej ceny zakupu, wobec powyższego upadłego osadzono w areszcie.

W pasywach firmy figurują prócz Karsza firma „Sokół” na 13.000 zł. za buty, Bank Związkowy w Warszawie — 6000 zł. z tytułu protestowanych weksli Stanisława Gierwowskiego (Przejazd 14) — 2.000 zł., Władysław Duczmałowski (Warszawa) — 1.000 zł. oraz cały szereg innych wierzycieli.

W pozycji aktywów figurują pozycje: sklep, zawierający około 600 par obuwia, sumy 60.000 zł. i 20.000 zł. za hipotekowane na rzecz upadłego na majątku „Siedlec-Ogrodniki” oraz „Safa-fin”.

W listopadzie r. ub. upłynął termin pozostawiania Winkajtisa na wolności, wobec czego został mu giejt przedłużony.

W styczniu r. b. pod przewodnictwem sędziego komisarza Stefana Osse- ra, w obecności syndyka tymczasowego — adwokata Władysława Rozenblatt, odbyło się zebranie wierzycieli. Po odczytaniu sprawozdania wierzyciele postanowili zawrzeć kontrakt związkowy; na wniosek pełnomocnika firmy „Karsz” postanowiono wybrać jednego syndyka ostatecznego, współwłaściciela firmy „Karsz”, Zygmunta Karsza.

Sąd postanowienie wierzycieli co do zawarcia kontraktu związkowego oraz wyboru syndyka ostatecznego upadłości firmy „Winkajtis i S-ka” przyjął do wiadomości.

Niezamieniany bohater obrazu

### „BURZA NAD AZJĄ” najznakomitszy tragik rosyjski

## INKISZYNOW

ukaze się wkrótce w najnowszej rewelacji filmowej

# „ŻÓŁTOLICY KAPITAN”



# Wzmożenie egzekucji podatkowych.

## Delegacja organizacji kupieckich zwróci się do prezesa izby skarbowej z prośbą o złagodzenie akcji ściągania podatków.

Jak to już donosiliśmy w ministerstwie skarbu odbyła się pod przewodnictwem p. min. Matuszewskiego konferencja prezesów izb skarbowych i naczelników wydziałów podatkowych przy izbach. Konferencja ta miała za zadanie sprawienie akcji wymiarowej i egzekucyjnej. Na podstawie wskazówek, udzielonych w wyniku powyższej konferencji, odbyło się wczoraj posiedzenie naczelników łódzkich urzędów skarbowych. Przewodził w zastępstwie bawiącego w Warszawie prezesa izby naczelnik Sidorski. Rozpatrywana była sprawa energicznego wzmożenia akcji egzekucyjnej.

W tym celu przewiduje się znaczne zwiększenie personelu egzekucyjnego. Wiadomość o planowanym wzmożeniu egzekucji wywołała w organizacjach kupieckich przygnębiające wrażenie.

Postanowiono wyłonić wspólną delegację, która zwróci się do prezesa izby z prośbą o złagodzenie przewidzianej

akcji z uwagi na niezwykle krytyczną sytuację kupców.

Najlepszym dowodem rozpaczliwej wprost koniunktury jest fakt niewypłacenia dotychczas przynajmniej połowy świadczeń przemysłowych oraz tysiącnie podania o obniżenie klasyfikacji patentów.

Również należy zwrócić uwagę na to, iż od stycznia uwidoczniła się bar-

dzo ostra akcja egzekucyjna, która w pierwszym rządzie objawia się w odmowach udzielania ratałnych opłat przy zaległych podatkach.

Dowiadujemy się z dobrze poinformowanych źródeł, iż w najbliższych dniach nastąpią przesunięcia personalne na stanowiskach prawie wszystkich naczelników urzędów skarbowych.

Po długich i ciężkich cierpieniach rozstała się z tym światem  
b. p. SA A z RYNALDÓW ROZENCWAJGOWA  
przeżywszy lat 68. Wyprowadzenie drogi nam zwłok nastąpi dziś w środę o godz. 1 p p z domu żałoby przy ul. Zgierskiej 30a, o czym zawiadamiają pozostali w nieutu onym żalu  
Mrż. dzieci i rodzina.

# Reorganizacja pracy.

## Ostry zatarg w tkalni elektrycznej L. Geyera

Jak już donosiliśmy, w zakładach przemysłowych L. Geyera wynikł zatarg w t. zw. tkalni elektrycznej, w wyniku którego tkalnia ta narazie została zamknięta. W związku z tem robotnicy zwrócili się do inspektora pracy inż. Wojtkiewicza z prośbą o interwencję.

Insp. Wojtkiewicz zaprosił obie strony do siebie na konferencję na wczoraj, na godzinę 11 rano. Przybyli na nią jedynie delegaci robotników zarząd fabryki zaś nadesłał pismo, w którym oświadcza, że uważa konferencję za bezcelową, albowiem od wysuniętych przez siebie żądań nie odstąpi. Ponieważ nadto robotnicy dopuścili się gwałtu na osobie kierownika oddziału, tkalnia zostanie uruchomiona tylko w tym wypadku, o ile robotnicy zgodzą się pracować na

16 miast na 12 krosnach, uzyskując z tego powodu 6 proc. podwyżki płac. Praca odbywać się będzie jednak tylko na jedną zmianę, gdyż połowa robotników zostanie wydalona.

Wskutek takiego stanowiska zarządu fabryki odbyła się konferencja jednostronna, w czasie której delegaci robotników wskazywali, że praca na 12 krosnach w tkalni elektrycznej jest samo przez się niezwykle wyczerpująca, tak, że przejście do pracy na 16 krosnach jest, zdaniem robotników, rzeczą niemożliwą.

Insp. Wojtkiewicz, po wysłuchaniu skarg robotników, obiecał zwołać jeszcze jedną konferencję, w której wezmą udział również przedstawiciele fabryki, w końcu bieżącego tygodnia. (i)

# Za przechowywanie odezów komunistycznych skazano młodą niewiastę na rok więzienia.

Ktoregoś wieczoru przodownik politycznej Mikołajewski, powracając do domu ulicą Rokicińska, zauważył młodą niewiastę od dość dawna już podejrzaną o kontakt z działaczami komunistycznymi i kolportaż „bibuły“.

Przodownik po krótkim namyśle postanowił ją zatrzymać. Niewiasta udała się posłusznie do komisariatu, zaznaczając po drodze kilkakrotnie, że nie rozumie za co została aresztowana.

W komisariacie poddano ją rewizji. Okazało się wówczas, iż przytrzymała miała przy sobie paczkę odezów wydanych przez łódzki komitet partii komunistycznej.

— Ja tych odezów nie czytałam — tłumaczyła się. — Wręczył mi je jakiś pan w kinie „Oświatowym“ i prosił, bym je pozostawiła w bramie domu przy ul. Niskiej nr. 1. Chciałam mu się przysłużyć, bo wygrał bardzo sympatyczne wrażenie.

Policja nie dała jej wiary.

Przytrzymała, która okazała się 23-letnią Giałą Brochsztajnowną, po szczegółowym przesłuchaniu w wydziale śledczym, osadzono w więzieniu.

Wczoraj stanęła ona przed łódzkim sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał pod przewodnictwem wiceprezesa Illnicza, w asyście sędziów Halickiego i Balickiego.

Oskarżał prokurator Suski. Brochsztajnowna na sprawie nie zmieniła zeznań i w dalszym ciągu twierdziła, że nie znała treści odezów i nie miała nic wspólnego z partią komunistyczną.

Św adkowie, funkcjonariusze policji, dowodzili, iż Brochsztajnowna należała do partii.

Sąd, po wysłuchaniu przemówień prokuratora i obrońcy, wyłożył wyrok, mocą którego Brochsztajnowna została skazana na rok więzienia za przechowywanie odezów komunistycznych.

Dnia 21 b. m. o godz. 6-ej wieczorem odbędzie się w Domu Starców i Kalek przy ul. Pomorskiej Nr. 54 żałobne nabożeństwo za  
B. P.  
**ZELMANA FRYZERA**  
które zaprasza krewnych i przyjaciół  
Rodzina.

## Ambasador Willys wrócił wczoraj do Warszawy.

Po jednodniowym pobycie w Łodzi ambasador Stanów Zjednoczonych w Warszawie, John N. Willys, odjechał w dniu wczorajszym z powrotem do Warszawy.

Odjazd dyplomaty nastąpił z dworca Łódź — Kaliska o godzinie 13 m. 10.

Odjeżdżającego gościa zegnali: przedstawiciele sfer gospodarczych z dr. Grohmanem na czele, reprezentanci Izby Przemysłowo-Handlowej z dyrektorem Bayerem, komendant wojewódzki P. P. dr. Torwiński, komendant Elssesser-N edzielski, oraz liczni przedstawiciele sfer gospodarczych, handlowych i przemysłowych Łodzi. (a)

### OSOBISTE.

Dnia 19 bm. pan wojewoda Jaszczolt wizytował ambasadora Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej p. Johna Willysa.

P. Willys złożył p. wojewodzie rewizję tegoż dnia w Urzędzie Wojewódzkim.

## Zakłady fryzjerskie pod kontrolą inspekcji sanitarnej

W ostatnich tygodniach miejscy lekarze sanitarni przeprowadzili inspekcję wszystkich zakładów fryzjerskich, znajdujących się na terenie miasta.

Inspekcja stwierdziła ogólną poprawę stanu sanitarnego tej kategorii przedsiębiorstw.

W wypadkach ustalenia uchybień sanitarnych przeciwko obowiązującym przepisom — zostały spisane protokoły, celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

Wobec stwierdzenia w kilku zakładach, iż pomieszczenia ich łączą się z prywatnymi mieszkaniami, miejskie władze sanitarne zażądały skasowania tych połączeń pod rygorem likwidacji przedsiębiorstwa.

## W. I. Z. O.

Dziś w środę, dnia 21 b. m. o godz. 9-ej w. na herbatce tygodniowej w lokalu W. I. Z. O. (przy ul. Sienkiewicza 26) wygłosi odczyt  
p. dr. Felicja Pinesowa  
p. t. „Znaczenie przedszkola dla rozwoju dziecka“ — Wstęp dla członków i wprowadzonych gości bezpłatny.



### TEATR MIEJSKI

W najbliższych już dniach opuszcza nasze miasto K. Junosza-Stępowski. Znakomity ten artysta wystąpi dziś środą po raz ostatni w wybornej komedji Savoy'a „Osma żona Sinobrodzkiego“, a w czwartek i piątek kreować będzie popularne role w głóśnej „Tragedji Florenckiej“ i przebojowym „Raz, dwa, trzy“ Molnara. Ceny znizzone.

### „Ukochana nieprzyjaciółka“.

W sobotę premiera komedji Antoine'a „Ukochana nieprzyjaciółka“ (Chere Finamie) w reżyserji i inscenizacji Edwarda Żyteckiego. W roli tytułowej wystąpi po raz pierwszy w tym sezonie utalentowana artystka Janina Nosarzewska. W innych rolach: Niedźwiecka, Debicz, Pełński, Michalak, Staszewski i Winawer. W próbach pod reżyserją dyr. B. Gorczyńskiego sensacyjna sztuka Karola Schönhera „Pamię doktorze, czy pan ma co jeść?“

### TEATR KAMERALNY.

Dziś, środa, czwartek i piątek ostatnie już powtórzenia cieszącej się rekordem powodzeniem kapitałnej „Dobrej wróżki“ Molnara. Ceny znizzone.

Następna potem sensacja w Teatrze Kameralnym będzie występ Miss polonji Zofji Batoryckiej

### TEATR POPULARNY.

Dziś, środa, czwartek i piątek skrzęca się humorem i beztroską przekomiczną krotoczwila „Pod zarządkiem przymusowym“ w reżyserji L. Zbuckiego.

### KAŚKA KARIATYDA

w Teatrze Popularnym w Sali Geyera, Piotrkowska 295.  
Ciekawa i efektowna sztuka Gabrieli Zapolskiej „Kaśka Kariatyda“, która na premierze została niezwykle gorąco przyjęta przez publiczność — zostanie powtórzona w nadchodzącą sobotę i niedzielę. Sztukę reżyserował dyr. J. Piłarski.

### 4-TY I OSTATNI KONCERT CH. GROBER.

Wobec niebywałego powodzenia odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, dnia 25-go b. m. w Sali Filharmonji 4-ty i ostatni koncert znakomitej artystki teatru „Hab-ma“ Ch. Grober. Nowy, bogaty program, który artystka wykona, za wiera między innymi dwie jednoaktówki L. L. Perca. „Po pogrzebie“ i „Wyrzut“ oraz nowe scenki ludowe, nowe pieśni uliczne i nowe melodie chasydzkie. Akompanjować będzie dyr. Teodor Ryder. Początek o godz. 8.30 wiecz.

### NAJWIYTWORNIEJSZY BAL B. KARNAWAŁU

Wśród szampańskiego humoru i beztroskiej wesołości spędza lodzianie kilka miłych i niezapomnianych godzin na wielkim, dorocznym balu maskowym „Uzdrowiska“ w sobotę 24 b. m. w salach Filharmonji.

Komitet balowy przygotowuje cały szereg pierwszorzędnych atrakcji i niesamowitych niespodzianek, które postawiła impreza „Uzdrowiska“ w rzedzie najwytworniejszych balów reprezentacyjnych tegorocznego karnawału w Łodzi.

## Pożar samochodu przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Anny.

Wczorajszej nocy około godziny 12 i pół do postoju dorozek samochodowych przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Anny, zbliżył się Antoni Karczewski i wsiadłszy do taksówki Nr. 201, Ł. D. 81043 marki „Chevrolet“, poleciał odwiedzić się szoferowi do domu przy ulicy Andrzeja.

Wskutek zamarznięcia silnika, nie udało się szoferowi 24-letniemu Antoniemu Matysiakowi (Plocka 48) pociąć w ruch motoru, wobec czego począł silnie obydwiema rękoma zakrecać korbę, celem puszczenia w ruch silnika.

W pewnym momencie wskutek nadmiernego ssania benzyny przez silnik, łatwopalnym tym płynem obłany został karborator, który wskutek ponownego zakrecaenia korby i wskrzeszenia iskier spowodował zapalenie się karboratora, a następnie całego motoru.

Na widok płonącego samochodu, pasażer oraz szofer wyskoczyli z taksówki, alarmując krzykiem pełniacego służbę przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Anny posterunkowego Śliwakowskiego.

Na gwizdek posterunkowego Czesława Śliwakowskiego, nadbiegli będący w patrolu posterunkowi Antoni Gładki i Lucjan Rakula.

Po dłuższych usiłowaniach udało się policjantom ogień ugasić jeszcze przed przybyciem straży ogniowej.

W czasie akcji ratowniczej posterunkowi Śliwakowski i Gładki ulegli poważnym porażeniom, wobec czego za wezwano do nich pogotowie ratunkowe.

Po udzieleniu pomocy lekarskiej ofiarom obowiązku, pogotowie ratunkowe przewiozło obydwoich policjantów do domu na kurację. (p).

Capitol.  
Białe cienie.  
Film powyższy należy do rzędu tych, które są w stanie zachwycić największego nawet wroga filmów dźwiękowych, gdyż pomijając stronę dźwiękową, jest to film naprawdę dobry, interesujący i na wysokim poziomie artystycznym. Film ten, mający za tło dziejowca przyrodę wysp hawajskich, odznacza się wielką ilością przepięknych widoków, bardzo interesującymi scenami rodzajowymi z życia czarnych mieszkańców wysp, doskonałymi trickami filmowymi i bardzo wdzięcznej o głębszej idei społecznej fabuła. Zdjęcia nurków poszukujących pereł na dnie morza są naprawdę prześliczne. Synchronizacja obrazu przeprowadzona nad wyraz inteligentnie. Cały obraz robi wrażenie nadwyraz korzystne. Miłośnikom muzyki przypadną niezawodnie do gustu śliczne piosenki hawajskie i chóry gitar hawajskich.

CZOŁOWYM PENSJONATEM w STOLICY TATR jest  
**MARATON ZAKOPANE**  
ul. Sienkiewicza tel. 331.  
„Niedościgniona kuchnia.“  
WSZYSTKIE POKOJE POSIADAJĄ BIEZĄCA CIĘPŁA I ZIMNA WODĘ, CENTRALNE OGRZEWANIE, LAZIENKI, CZYTELNA, BIBLIOTEKA, SALONY.

Nieście pomoc najbiedniejszym!



# Kronika codzienna całej Polski

## Piotrków Trybunalski

### ZGON NAJSTARSZEGO CZŁOWIEKA W PIOTRKOWIE.

Onegdaj zmarł w Piotrkowie najstarszy człowiek naszego miasta, Pinkus Feinkind, ojciec znanego historyka Mojżesza Feinkinda. B. p. zmarły pochodził z Turka i był ongiś kupcem. Zmarły liczył 96 lat.

### ZDEMOLOWAŁ MIESZKANIE.

Do mieszkania Marii Trzepki zamieszkałej przy ul. Zamurowej 19, wtargnął 25-letni Józef Rekorajski który rozbił drzwi i zdemolował mieszkanie. „Wojowniczy” młodzieńca pociągnięto do odpowiedzialności.

## Częstochowa.

### BEZROBOCIE.

Lista bezrobotnych zarejestrowanych w PUPP wynosiła w końcu ubiegłego tygodnia 13080 osób, z tych 7406 osób przypada na miasto reszta na powiat. W porównaniu z ubiegłym tygodniem ilość bezrobotnych wzrosła o 754 osób z powodu redukcji w kopalni „Koplica”, w hucie „Barbara” i cegielni Hemana oraz w fabryce „Warta”.

### ODSLONIECIE TABLICY PAMIĄTKOWEJ W KASIE CHORYCH.

W niedzielę odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy w Kasie Chorych ku czci s. p. Józefa Rejowskiego, komisarza Kasy Chorych, Furmańczyka inspektora Kasy Chorych, robotnika Macieja Moldy i zmarłego wskutek ran urzędnika kasy Zawadzkiego.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz miejskich ze starostą p. Kühnem, dowódcą 7 dyw. gen. Zabkowski, kom. miasta p. Bratkowski, komendantem policji p. Herrem oraz wielu innych.

Tablicę wmurowano w hallu gmachu Kasy Chorych.

Po uroczystości wręczono żetony pamiątkowe 88 urzędnikom, pracującym od początku powstania Kasy Chorych.

W tem 25 lekarzom i dentystom.

Uroczystość zakończono wspólną fotografią.

### OTWARCIE KASYNA URZĘDNIKÓW MIEJSKICH.

W niedzielę dnia 18 b. m. odbyła się również uroczystość otwarcia kasyna urzędników miejskich w gmachu rady miejskiej.

### WOJEWÓDZTWO KIELECKIE NIE BĘDZIE ZNIESIONE.

Wobec alarmujących pogłosek i informacji w prasie o zniesieniu województwa kieleckiego, dowiadujemy się, że władze wojewódzkie w Kielcach oświadczyły mjarodajnym czynni kom, że województwo kieleckie nie zostanie zlikwidowane. Natomiast istnieje propozycja zredukowania kilku urzędów. Również projekt nowego podziału administracyjnego nie zostanie przeprowadzony.

## Radom.

Oddział administracyjny  
ul. Zeromskiego 25, tel 215  
BAL POCZTOWCÓW.

Dnia 31-go b. m. w sali Resursy Rzemieślniczej Kilińskiego Nr. 15 staraniem urzędników pocztowych odbędzie się doroczny bal.

### „PAJĘCZARZE” PRZY PRACY.

Od dłuższego czasu dają się zauważyć stale powtarzające się kradzieże bielizny. Wczoraj zanotowano znów kradzież bielizny ze strychu przy ul. Narutowicza (dom mieszkalny), nieznanymi sprawcy skradli bieliznę, wartości 208 zł.

### PRZYWŁASZCZENIE.

Smal Stanisław szewc, zam. przy ul. Walewskiej Nr. 3, przywłaszczył sobie skórę na bućki, wartości 150 zł, należąca do Kormana Samecna, zam. przy ul. Zeromskiego Nr. 25.

## Katowice.

**UJECIE PRZEMYTNIKÓW BIŻUTERJI**  
Straż graniczna wpadła na trop szajki przemytników, która od dwu lat trudniła się przemycaaniem biżuterji do Polski.

Doskonale zorganizowana szajka, na której czele stał obywatel austriacki, Roman Abraham dwójga imion Geduldig rodem z Krakowa, utworzyła swoją własną składnicę przemycaanej biżuterji w składzie kapeluszy damskich w Krakowie, należącym do żony Geduldiga. Stamtąd za pośrednictwem agentów rozwożono „towar” do większych magazynów jubilerskich w Polsce.

Wszystkich przemytników, a więc: Geduldiga, Jakóba Nachmana, Brandstadtera, jubilera z Wiednia i Joela Banda, agenta z Oświęcimia, przytrzymało, a znalezione przy nich wyroby jubilerskie wartości 12.710 dolarów, skonfiskowano.

## Radomsko.

Oddział administracyjny  
ul. Reymonta 7.

### WIATRAK SPŁONAŁ.

Wiatrak na wzgórzu obok ul. Połnej spłonął doszczętnie. Pomimo intensywnej akcji rozwiniętej przez miejscową straż przy gaszeniu pożaru, nie zdołano niczego uratować. Na miejscu dawnej budowli pozostało tylko kilka zwęglonych belek. Przyczyna pożaru nie została dotychczas ustalona. Właściciel nie poniesie szkody, gdyż budynek był ubezpieczony.

### REKRUTACJA KOBIET.

W Ekspozyturze Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy odbędzie się w sobotę 24 stycznia rekrutacja kobiet do pracy rolniczej Francji. Tutejszy Urząd umieści także 30 służących u okolicznych gospodarzy. Kandydatki muszą być silne i zdolne do wszelkiej pracy w gospodarstwie.

## Zakopane.

Oddział administracyjny  
p. Walerjan Joniec, Krupówki 30.

### POŻAR WILLI.

W piątek około godziny piątej popołudniu wybuchł w jednym z pierwszorzędnym pensjonatów „Wielkopolanka” ul. Jagiellońskiej na strychu czy poddaszu wybuchł pożar. Zawezwana straż pożarna wyteżyła wszystkie siły, aby opanować groźny żywioł. Niestety nie udało się to, gdyż willa drewniana i niedawno świeżo pokostowana przedstawiała dla ognia, przy silnym do tego wietrze, niezwykle podatny materiał. Przed przybyciem straży zdołano jednak część mebli z parteru i piętra wynieść. Uratowano również rzeczy pensjonarzy, którzy w tym czasie bawili przeważnie na mieście.

Akcja ratunkowa trwała do późnej nocy. Mimo to poddasze, piętro, a nawet częściowo parter spaliły się, niemal doszczętnie.

### ZABAWA NA RZECZ KLUBÓW NARCZIARSKICH.

Urządzona tu w popularnej kawiarni i restauracji dancingu Trzaski zabawa na zasilenie funduszu klubów narciarskich udała się bardzo dobrze, przysparzając im paręset złotych. Od 16-go b. m. popisuje się w tymże dancingu, w programie wieczornym bardzo dobra, o europejskiej sławie, para taneczna The Wawson. W „Morskiem Oku” poza występującą tu już od 1 stycznia tancerką licy, występuje bajecznie wygimnastykowany i pełen humoru duet akrobatyczny - groteskowy Milanez.

### OŻYWIENIE W ZAKOPANEM.

Po kilkudniowej przerwie, jaki tu zwykle następuje po okresie świątecznym, znów od paru dni ponownie ożywia się ruch przyjezdnych.

### ZAKOŃCZENIE WYŚCIGU MOTOCYKLOWEGO.

W niedzielę 18 b. m. wieczorem odbyło się tu w hotelu Bristol ogłoszenie o-

gólnej klasyfikacji zawodników w międzynarodowym wyścigu motocyklowym na podstawie wyników obydwu dni oraz rozdanie nagród.

W ogólnej klasyfikacji w motocyklach do 350 ccm. pierwsze miejsca i 60 punktów zdobył Czerniak K.M. Unja Poznań drugie miejsce Weyel KM Unja Poznań punktów 40, trzecie Król KKM. Kraków punktów 30 — w klasie ponad 350 ccm, pierwszą nagrodę i 60 punktów Nagengast KM. Unja Poznań, drugą Gebala KKM. Kraków i 30 punktów, trzecią Marjan Ripper 20 punktów, czwartą Ziółkowski Bydgoszcz 15 punktów, w kategorii motocykli z przyczepkami pierwszy St. Holuj KKM. Kraków 50 punktów, drugi Tadeusz Damski KKM. Kraków 35 punktów, trzeci Knapik SKM Katowice 30 punktów czwarty Mazurkiewicz KM Unja Poznań 25 punktów.

### WYSTĘPY ZULI POGORZELSKIEJ.

W piątek 23 b. m. w sali teatralnej „Morskie Oko” wieczorem znakomita i popularna artystka Zula Pogorzelska wystąpi w swym bajecznym repertuarze. W wieczorze tym prócz niej wezmą udział popularni: Konrad Tom i Sowiński, przy fortepianie będzie p. Sygietyński. Nazwiska mówią same za siebie i chyba nie potrzebujemy się trudzić aby przekonywać kogokolwiek o konieczności skorzystania z okazji ujrzenia na naszej scenie tak Zuli Pogorzelskiej, jak i jej kompanów.



## Skarbiec pod ziemią

Jak zabezpieczony jest „Bank of England”.

W słynnych podziemiach londyńskich przy ul. Threadneedlestreet znajdują się największe skarbcie świata. Na samym końcu ulicy wznosi się monumentalna budowla, opierająca się na potężnych kolumnach „Bank of England”, którego najciekawsze pomieszczenia znajdują się na głębokości 3 pieter pod powierzchnią ziemi. Od 6 lat trwają już roboty nad restauracją tego imponującego gmachu. prace te odbywają się przeważnie w podziemiach, gdzie znajdują się skarbcie, gdyż mają tam zostać wprowadzone najnowsze wynalazki i udoskonalenia techniczne.

Podziemia zostały znacznie pogłębione oraz zbudowano olbrzymi labirynt, w którym zorientować się potrafią jedynie osoby wtajemniczone. Opiera się on na niewzruszalnym fundamencie, który jest całkowicie zabezpieczony przeciw wszelkim włamaniom nawet najbardziej wyrafinowanych złooczyńców. Zostały zastosowane jaknajdalej idące środki ostrożności, celem utrzymania szczególności, dotyczących się tych prac, w ścisłej tajemnicy.

Prowizoryczne drewniane szyby i tunele prowadzą do świeżo wycementowanych skarbców, wyposażonych w mnóstwo niezwykle precyzyjnych i pomysłowych urządzeń, mających na celu ich ochronę. Za kilka miesięcy mają być ukończone te, zakrojone na olbrzymią miarę, prace, przy których zatrudniono są setki ludzi i wówczas skarbcie „Bank of England”, stanowiące cud techniki, napelnia się szalonymi sumami pieniężnymi.

Niezmiernie ciekawa jest również architektura samego gmachu, znajdującego się na powierzchni ziemi. Budowla ta daje nam obraz starego Londynu z roku 1788. Plan „Bank of England” zo-

stał naszkicowany wówczas przez słynnego architekta sir John Soane. Mury te, stanowiące kartę w dziejach historii Anglii, mają zostać burzone. Cały kompleks starożytnych hallów i korytarzy zostanie zamieniony na szereg komfortowo urządzonej, nowoczesnych pomieszczeń, odpowiadających wszelkim wymogom higieny.

„Bank of England” zatrudnia przeszło 1000 urzędników oraz 60 urzędników. W ciągu ostatnich lat 15-tu liczba ta nie uległa najmniejszej zmianie.

Wartość samych placów, należących do angielskiego banku, wynosi 18 milionów funtów. Przed bankiem znajduje się olbrzymi ogród botaniczny, posiadający najwspanialsze okazy z tej dziedziny.

Podziemne piwnice, w których znajdują się skarbcie, zajmują dwa razy więcej przestrzeni, niż budowla, znajdująca się nad ziemią. Wartość przechowywanego tam złota wynosi 150 milionów funtów, pozatem olbrzymia ilość srebra oraz złotych monet i banknotów. Obliczono, iż „Bank of England” mógłby kupić cały Londyn za znajdującą się w skarbcach gotówkę.

### DZISIEJSZY RECITAL BRONISŁAWY ROTHSTADTÓWNEJ.

Dziś, dnia 21-go b. m. odbędzie się w sali Tow. „Hazomir” przy Al. Kosciuszki 21 o godz. 8.30 wiecz. recital znanej skrzypaczki Bronisławy Rothstadtówny. Bogaty program zawiera m. in. „La Folia” Corelliego, Symfonię hiszpańską Lalo, „Rondo” Mozarta i in.

## Plan emisji sportowych

na mistrzostwach w Krynicy

„Polskie Radio” opracowało już ścisły plan emisji radiowych z hokejowych mistrzostw świata w Krynicy (1—8 lutego).

Dnia 5-go lutego o godz. 21.45 jeden z najwybitniejszych literatów polskich wygłosi odczyt, wprowadzający radjosluchaczy w sens odbywających się zawodów. W dniach 6, 7 i 8-go lutego będzie transmitowana codziennie część jednego z najciekawszych meczów (jedna tercja). Na zakończenie turnieju dnia 8-go lutego wyniki zawodów i ich znaczenie zostanie streszczone w ciekawym feljetonie (godz. 21.45).

Pozatem codziennie od 1 do 8 lutego wygłaszany będzie o godz. 23.45 komunikat o przebiegu zawodów hokejowych. Komunikat ten podawany będzie w czterech językach: polskim, niemieckim, francuskim i angielskim.

## Tantal

— straszną trucizną

W Anglii zdarzył się wypadek zatrucia, nieznaną dotychczas trucizną. Nie jaki Harold Simens zmarł nagle, wraz z swą sześciolletnią córeczką, wśród zagadkowych okoliczności. Oboje zachorowali mianowicie po spożyciu posiłku i zmarli bezpośrednio potem, tak szybko, że nie było mowy o ratunku.

Nakazana przez sąd sekcja zwłok, z początku nie dała żadnych konkretnych wyników, dopiero druga dokładniejsza analiza wykazała w organizmie obojga ślady tantalu. Jest to metal używany do włókien żarówek elektrycznych. Był to pierwszy wypadek odkrycia w organizmie ludzkim tego metalu. Próby zastrzykiwania tantalu zwierzętom wykazały, że nawet najdrobniejsza ich cząstka powoduje śmiertelne zatrucie.





Słuchawki, detektory, głośniki, aparaty radiowe oraz części radio elektrotechniczne

inż. Juliusz Hamer i S-ka

Łódź, ul. 6-go Sierpnia Nr. 1. Telefon Nr. 188-58.

„TELAKU“ UWAGA: Ładujemy Akumulatory

Doktor KLINGER

Spec. chor. wenerycznych, skórnych i włosów. Andrzej 2. Tel. 132-28

PRZECIW CZERWONOŚCI I PEKANIU SKORY. RAK I TVARZY KRAINA-CREME

KINO-TEATR „SŁOŃCE“ Napiórkowskiego 28. Dziś i dni następnych. Wspaniały dramat p. t. RAMONA (BIAŁY ORZEŁ)

DOKTOR H. Wołkowyski. CEGIELNIANA Nr. 36. Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.

WSZELKI BÓL GŁOWY UJAWA. PROSEK DO BÓLU GŁOWY. ZNAKOMICIE „SOWA“

MEBLE LAKIEROWANE nowoczesne. Pokój sypialny 650 zł. panieński 340 zł.

Primeros PREZERWATYWY

OGŁOSZENIE. Składy Towarowe „Warrant“ Sp. Akc. w Łodzi, ogłaszają niniejszym, że dnia 29 stycznia 1931 r. o godz. 11-tej rano, przy ul. Targowej Nr. 6 w składach Spółki, odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację, na mocy rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924, o prawie o domach skladowych Dz. Ust. z dnia 31 grudnia 1924, Nr. 114 p. 1020 oraz zezwolenia Sądu Grodzkiego z dnia 12/1. 31 za Nr. 2/31.

REKLAMY NA SAMOCHODACH I WOZACH MALUJE MODNIE I ARTYSTYCZNIE Z. WIESSNER, AUTOREMONT, ŁAKOWA 18

OGŁOSZENIE. Sędzia-Komisarz nadzorowanej firmy „Bronisław Sinderman i S-ka“, w m. Łodzi przy ul. Rokicińskiej Nr. 9, podaje do wiadomości, że zgodnie z § 50 Rozp. Prezyd. Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. Nr. 3/28), termin ogólnego zwołania wierzycieli powyższej firmy wyznaczony został na dzień 30 stycznia 1931 r. o godzinie 10 rano w gmachu Sądu Okręgowego w Łodzi, Plac Dąbrowskiego Nr. 5, pokój 15.

slawa institut cosmetique Łódź, Piotrkowska 175. parter, m. 9. Tel. 1.3876

Szkoła Kosmetyczna. daćca prawo otwarcia gabinetu. Zapis codziennie. A. RYDEL, Cegielniana 19, tel. 169-92

KLINIKA położniczo-ginekologiczna Dr. Med. S. DRUEBINA 6-go Sierpnia 15/17 tel. 153-10

Sala Tow. „HIZOMIR“, (Rokicińska 1 2/1). Środa, 21 stycznia, 1931 r. RECITAL SKRZYPCOWY Bronisław Rohstadi

Lokal fabryczny 2 sale parter i piętro po 300 metr. w oddzielnym budynku za az do wynajęcia. Wiadom. tel. 210-34.

Poszukuje wykwalifikowanej gorseciarki w charakterze spółniczki. Oferty pod „S. M.“ do administracji „Republiki“

CHOROBY WATROBY-KAMIEŃ ŻÓLCIOWY CHOROBY PRZEMIANY MATERII LECZĄ ZIOLA

CHOLEKINAZA NIEMOIEWSKIEGO. OBJAWY KAMIENI ŻÓLCIOWYCH: początkowo: Ból w bokach i dołka podsercowym (edzie schodzą się żebra). Poboiewania w watrobie, skłonność do obstrukcji. Jezyk obłożony. Odbijanie gazami. Gorączka i niesmak w ustach. Wzdęcie i burczenie w kiszce. Bóle i zawroty głowy.

Spółnik z kapitałem do 10 tysięcy złotych do generalnego przedstawicielstwa na Polskę pierwszorzędnego, bezkonkurencyjnego artykułu technicznego natychmiast poszukiwany

ogłoszenie. Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy „Landsberger, Zittenfeld i Redel“ na mocy art. 512 K. H. podaje do wiadomości wierzycieli upadłości, że decyzja Sądu z dnia 8 stycznia 1931 roku została wyznaczony nowy miesięczny dodatkowy termin sprawdzenia wierzytelności.

OGŁOSZENIE. Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy „Bernard Kosowski“ na mocy art. 514 i nast. Kodeksu Handlowego wzywa wierzycieli powyższej upadłości, których należności zostały przyzysane do masy, aby w dniu 5 lutego 1931 r. o godz. 12 w poł. stawili się w kancelarii Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi, przy Placu Dąbrowskiego Nr. 5, pokój Nr. 15, celem wysłuchania sprawozdania syndyka tymczasowego o stanie upadłości, zawarciu układu, względnie związku wierzycieli i wyboru kandydata na syndyka ostatecznego.

Do akt Nr. E. 3485-6-7-8, 3631, 3632, 3741 i 3742/1930 r. OGŁOSZENIE. Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, LEON WASOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Narutowicza 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 30 stycznia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Skwerowej Nr. 1, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Almy Dalix i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 2.640.—

Do akt Nr. 75 1931 r. OGŁOSZENIE. Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, ZYGMUNT MAKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 49, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 28 stycznia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Stary Rynek 5, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Mendla Heszkwicza i składających się z papieru handlowego, stalówek, papieru kolorowego bibuły i innych, oszacowanych na sumę zł. 1.644.

DR. MED. N. ROZEN choroby szerek, dziaśel, języka, regulacja zębów, Roentgenodjagnostyka. Andrzej 7. Tel. 216-57. Godz. przyj. od 3-7.

Pożyczka 5.000 zł. poszukiwana gwarancja hipoteczna. Oferty sub „l-y numer“ do admin. nia. pisma.

Pończochy jedwabne i inne, suknie trikotinowe i t. p. przyjmuje do reperacji. ul. 6-go Sierpnia 76, III piętro

Zdolni i energiczni ludzie (chrześcijanie) mogą mieć zapewniony byt, jako sprzedawcy z ramiem dobrze prosperującej firmy. Oferty pod „Zapewniony byt“ do Administracji „Republiki“.

Na pierwszy numer dużej fabrycznej nieruchomości poszukuje się sumy Dol. 4.000 przy dobrym oprocentowaniu. Łaska zgłoszenia do administracji pisma pod „4.000“.

Dr. med. G. Rydzewski b. lekarz szpitala św. Łazarza w Warszawie Chor. skórne i weneryczne przyjmuje od 7-9 w w niedzielę od 10-1 po poł. ul. Zamenhofska 6

Dr. med. GROSGLIK Choroby skórne i weneryczne. Institut Röntgen euszniczy i światło leczniczy. Lampa kwarcowa. Godz. przyjęć 4-7

Dr. med. Niewiażski powrócił specjalista chorób skórnych i wenerycznych i moczołciowych ul. Andrzej 5 Tel. 159-40



# Najwytworniejsza i najweselsza impreza tegorocznego karnawału

# BAL MASKOWY „UZDROWISKA“

W sobotę dn. 24 b. m. o g. 11 wiecz. w Salach Filharmonji

Moc niesamowitych atrakcji i niespodzianek. — Koło szczęścia. — Konkursy taneczne. — Dwie orkiestry. — Tani i obficie zaopatrzone bufet. Bilety w cenie 8 zł.

# DYNAMIT

## BOMBA „LUNY“

najbliższa

**KALISZE** 111-72

do REKLAM GAZETOWYCH  
CENNIKÓW PROSPEKTÓW

Zapisa fotograficzne dla celów Reprodukcyjnych  
RYSUNKI, PROJEKTY REKLAMOWE  
i WYDAWNICZE WYKONUJĄ

**R. BORKENHAGEN 100**  
ŁÓDŹ Piotrkowską

**OGŁOSZENIE.**

Urząd Celny w Łodzi podaje do publicznej wiadomości, że dnia 30 stycznia 1931 r. o godzinie 11-ej w magazynie konfiskacyjnym Urzędu Celnego przy st. Łódź - Kaliska odbędzie się licytacyjna sprzedaż towarów prawomocnie skonfiskowanych na rzecz Skarbu Państwa.

Sprzedawane będą skóry futrzane, rowery używane, szale, pończochy, wyroby szmuklerskie, szyci, galanteria i t. p.

W razie niesprzedania towarów w I terminie licytacyjnym, powtórna sprzedaż licytacyjna odbędzie się w temże miejscu dn. 16 lutego 1931 r. o g. 11-ej.

Naczelnik Urzędu:  
(—) TUMM, Inspektor Celny.

**BIURO DZIENNIKÓW I OGŁOSZEŃ**

# „PROMIEN“

Łódź, PIOTRKOWSKA 81, Tel. 112-98

ma zaszczyt zakomunikować P. T. czytelnikom, iż na rok 1931 przyjmuje prenumeratę na miejscu oraz z dostawą do domu na wydawnictwa periodyczne, oraz dzienniki miejscowe, krajowe i zagraniczne.

TYGODNIKI	DZIENNIKI	TYGODNIKI	DZIENNIKI
Tyg. ilustr. Świat	Il. Kur. Codz.	Die Woche	Berl. Tageblatt
Radjo	Kur. Warsz.	Die Dame	Tempo
Bluszcz	Kur. Poranny	Eleg. Weit	Vossische
Dziecko i Matka	Gaz. Warszawska	Rundfunk	Wiener Journal
Moje Pisemko	Robotnik	Europa Stunde	B. Z. am Mittag
Iskry	Dzień Polski	Funk-Post	Grüne Post
Płomyk	Rzeczypospolita	Radio-Amator	
Płomyczek	Gaz. Polska	Bühne	
Kino	Monitor Polski		
	Dziennik Ustaw		

oraz wiele innych i t. p.

Również przyjmujemy wszelkie zamówienia na prowincję, tudzież ogłoszenia do wszystkich pism miejscowych i krajowych ściśle po cenach redakcyjnych.

**Nauka i wychowanie**

**KROJENIA** odrazu na materiałach wyuczają opatentowanym systemem kursy E. Wiśniewskiego. Piotrkowska 64.

**POSZUKUJE** się do udzielania lekcji angielskiego. Wiad.: Żeromskiego 101 (drzwi Nr 5).

**Rozmaite**

**WSPÓLNIA** poszukuje tabryka wyrobów drewnianych (stolarnia mechaniczna) Oferty suu „5000“

**GLUCHOTA** uleczalna. Wynalazek Eufonja zademonstrowany specjalistom. Usuwa przytępiiony słuch, szum, ciekniecie uszów. Leczenie podziękowania. Zadajcie bezpłatnej broszury pouczającej broszury. Adres: EUFONJA, Liszki, Krakowska.

**ZIOLA LECZNICZE** według przepisów sławnych lekarzy, przeciw chorobom żołądka, kiszki, płuc, nerwów, wstręby, nerki, pecherza, hemoroidom, upłom, obstrukcji, kamieniom żółciowym, kaszlowi, astmie, blednicy, sklerozie, artretyzmowi, reumatyzmowi, etc. Zadajcie bezpłatnej broszury pouczającej! Adres: Liszki — Apteka.

**8 kl. Gimnazjum żeńskie Tow. „KULTURA“**

(z prawami gimnazjów państwowych) w Łodzi, ul. Piotrkowska 83

zapisy na II półrocze kandydatek do klas, prócz V-ej i VI-ej przyjmuje sekretariat codziennie od godz. 9-ej do 12-ej.

Czesno 35 zł, miesiecznie.

Początek egzaminów 4 lutego b. r.

Komunikacja autobusowa

## Łódź — Piotrków

Autobusy na powyższej linii odchodzą do Piotrkowa o każdej pełnej godzinie począwszy od 8 rano do 20 wieczór z Dworca Południowego przy ul. Wólczańskiej Nr. 232, dojazd tramwajem 14. Czas przejazdu 1 godz. 30 min.

**Kupno i sprzedaż**

**PRZYJME** 2 uczni-ce 12r. na mieszkanie wraz z utrzymaniem, opieka troskliwa, Piotrkowska 10, Mann.

**2 POKOJE** z kuchnią, wygodny, łaźienka centrum tanio do oddania. Wiadomość: Piotrkowska 93, m. 9 fr. biuro.

**POKÓJ** do wynajęcia umeblowany dla 1 osoby lub małżeństwa, Piotrkowska 112, m. 5.

**SŁONECZNY** umeblowany frontowy pokój z oddzielnym wejściem do wynajęcia. Aleja 1-go Maja 37, m. 19 między 2-4.

**POKÓJ** umeblowany dla solidnego pana do wynajęcia 6-go Sierpnia 10, m. 14, I p. front.

**POKÓJ** umeblowany z osobnym wejściem odnajme, Żeromskiego 11, front I piętro, m. 18.

**Lokale**

**Z KLATKI** schodowej, pokoje umeblowane, biurowe, handlowe poleca biuro „Polruch“, Al. Kościuszki 27, tel. 141-01.

**1-2-3-4-5 POKOJOWE** mieszkanie, sklepy, poleca biuro „Polruch“, Al. Kościuszki 27, tel. 141-01.

**POKÓJ** frontowy, umeblowany, świetnie odrestaurowany. Telefon. Tylko solidnemu panu do wynajęcia. Do obejrzenia od 2-4 Piotrkowska 83, m. 8. am. 3.

**Lekarz - dentysta**  
**B. NUSBAUMOWA**  
Piotrkowska 51  
tel. 121-23  
Godziny przyjęć od 4-7 wieczór

**I LUB 2** pokoje umeblowane do wynajęcia. Narutowicza 49/21.

**LADNY** pokój umeblowany z niekrepującym wejściem i telefonem, Aleja 1-go Maja 15, fr. I piętro, tel. 215-16

**ODNAJME** pokój z pianinem jednej lub 2 osobom. Używalność kuchni, łaźienki, Piotrkowska 85, prawa oficyna I w., II p. na lewo

**SŁONECZNY** pokój dwuokienny umeblowany, niekrepujący, elektryczność, łaźienka odnajme 1-2 osobom, Zawadzka 36, m. 9, II p.

**LEKARZ** weźmie 2 pokoje (jeden umeblowany). Oferty do „Republiki“ sub: „S. Cz.“

**POKÓJ** frontowy o 2-ach oknach do odstąpienia 1 lub 2 panom-niom izraelitom. Wiadomość: Kilińskiego 41, m. 10

**POTRZEBNA** wykwalifikowana prasowaczka i chemikalka do pralni. Wiadomość: Południowa 29 w drukarni.

**POTRZEBNA** zdolna manikurzystka od zaraz. Przejazd Nr. 19, trzyrzec.

**FRYZJER** damsko - męski poszukuje posady. Oferty „Republika“ pod literą „M. L.“

**KRAWCOWA** wykwalifikowana w damskiej garderobie i męskiej bieliznie poszukuje zycia prywatnie lub na wyjazd. Sienkiewicza 39.

**PANIENKA** samotna, młoda z kilkuletnią praktyką sklepową poszukuje posady w sklepie, chętnie na wyjazd. Łaskawe oferty pod „H. M.“

**POSZUKIWANA** starsza, inteligentna osoba, na stałe do chorego. Dzwonić: tel. 188-58

**Zdrowiska**

**PIERWSZORZĘDNY** Zakład Wypoczynkowy „Śródborowianka“ w Śródborowie pod Otwockiem otwarty cały rok. Ceny przystępne. Wiadomość na miejscu; tel. Warszawa Podmiejska 1-sza Śródborów lub Warszawa 645-49

**Posady**

**ZARÓBEK** dajemy osobom inteligentnym, mogaćym poświęcić nieco wolnego czasu, bez uszczerbku dla swoich zajęć i bez narazania godności stanu Fachowość zbysteczna. Zgłoszenia „Go spodarczy zakład Kredytowy“, Lwów Wałowa 11a. Dla pracujących już w dziale obligacji specjalne warunki.

**CHCESZ** otrzymać posadę? Musisz skończyć kursy fachowe korespondencyjne im profesora Sekulowicza. Warszawa, Żurawia 42. Kursy wyuczają listownie: buchalterii, rachunkowości, kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografii, nauki handlu, prawa, kalfigrafii, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej oraz ekonomii. Po ukończeniu świadectwa. Zadajcie prospektów.

**POTRZEBNA** zaraz maszynistka z językiem angielskim do firmy technicznej na razie w Łodzi, później na wyjazd. Oferty z podaniem kwalifikacji i wymaganej wynagrodzenia pod „Repeater“ do administracji.

**POSZUKUJE** dziewczyny do obowiązków i jednocześnie może się nauczyć zycia. Zgłosić się Zawadzka Nr. 26, II p., m. 14.

**POTRZEBNE** uczennice do ketlowania pończoch za dopłatą. Opala, Łagiewnicka 25 m. 21.

**BEZPŁATNIE!** Napisz natychmiast imię, rok, miesiąc urodzenia, otrzymasz analizę charakteru, zdolności, przeznaczenia, określenie ważniejszych faktów życia — darmo 75 gr. (znak pocztowy) na przesyłkę załączyc. Warszawa, Psucho - Grafolog, Szyller-Szkolnik, Nowowiejska 32.

**ZGUBIONO** wieczne pióro „Parker“. Uczciwy znalazca zechce zwrócić za duży wynagrodzeniem, Winter, Piotrkowska 33.

**Zagubione dokum.**

**ZAGINELY** weksle na sumę zł 1800 (1) 1000 zł., (2) 500 zł., (3) 200 zł., (4) 100 zł. in blanco z wystawienia Józefa Śniega. Weksle powyższe unieważniam.

**BRONISŁAW** Stasiak, Piotrkowska 202, zgubił zezwolenie na radio wydane przez Urząd Pocz. i Telegr.

**ZAGINAŁ** weksel na zł. 20.— wystawca F. Bergier pi. 20. I. 1931 r., unieważniam. J. Serejski.

**ZGUBIONO** weksel na 200 zł. pl. 3 marca 1931 r. wst. Abram Lewi, Łódź, 6-go Sierpnia Nr. 26. Weksel unieważnia się.

**OSTRZEŻENIE.** Unieważniam weksle wystawione bratu m. Józefowi Kwiatkowskiemu na zakup towaru w roku 1928 r., którego to towaru nie otrzymałem i ostrzegam przed nabyciem. Antoni Kwiatkowski, Kilińskiego 132.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49. Godz. przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Tel. Adm. 122-14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-44, 189-00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd. Republika“ 68.148.

**Prenumerata „II. Republiki“**

ze wszystkimi dodatkami wnosi w Łodzi zł 5.60 za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł 6.50 zagranicą zł 10. „Express“ „Republika“ wraz z odnośnieniem 8.60 złotych.

**Ofioszenia:**

ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 10-szpali) W TEKSCIE: 50 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szpali) NA SIR LEJ: 2.— za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szpali) NEKROLOGI: 40 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szp.) Zarecz. Zgłoszenia: 40 gr. za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata Zamierzony o 50 proc. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej Drobne 15 gr. — Najmniejsze zł 1.50 poszuk pracy Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Oferty, które sadnizko nie zawierają treści ogłoszenia nie upoważniają do żadnego zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Wydawca: Wydawnictwo „Republika“, Sp. z ogr. odp. Redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki“, sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.